AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Društva sv. Družine.

ŠTEVILKA 12. JOLIET, ILLINOIS, 8. JANUARJA 1915 LETNIK XXIV.

Rusi strahovito porazili turške čete v Kavkazu.

Skoraj uničili dva turška vojna zbora (približno 80,000 mož), ujeli poveljnika Izzet pašo, tri divizijske generale, nad sto častnikov in na tisoče vojakov ter zaplenili mnogo topov, strojnih pušk, provianta in konj.

Avstrijci se v Galiciji hrabro branijo. Novi boji na Poljskem.

Dunaj, 4. jan. — Da je ruski sovražni naval na Ogrsko zaustavljen, vsaj začasno, je mnenje vojaških veščakov v glavnem stanu. Ti izjavljajo, da četudi so Rusi prodrli čez Karpate na četverih točkah, vendar so bili zaustavljeni s težkimi izgubami ob prvi liniji ogrskih obramb.

Nemške in avstrijske čete se zopet skupaj bojujejo severozapadno od kraja Gorlice. Vojni urad zanika rusko trditev, da so Rusi zmagali tamkaj.

Naznanja se, da je popolnoma potrjena avstrijska zmaga južno od Gorlic, kjer je bil ujet cel ruski bataljon 850 mož in pet častnikov z dvema strojnima puškama in enim zrakoplovom.

Avstrijsko uradno naznanilo.

Sledeče uradno naznanilo je bilo izdano nocoj:

"V ljutih bitkah v okrožju južno od Gorlic, Galicija, ki so bile bojevane v najslabšem vremenu, so se naše čete zavarovale z zasedbo važne linije gričevja, ki nudi ugodno opirališče za nadaljnja podjetja. V Karpatih ni bilo nobene izpremembe. V gorenji dolini reke Ung so bili le mali spopadi.

"Med bitkami na severnem bojišču o božičnem času smo ujeli sedemintrideset častnikov in 12,098 vojakov."

Przemysl se drži vkljub stiski.

Lvov, Galicija, 4. jan. — Semkaj poročajo, da se kuga razširja v mestu Przemysl in med posadko, ki je sedaj skoro brez živeža.

Neizdatni izpadi iz Przemysla se nadaljujejo, a so manj krepki. To pa menda vsled tega, ker je posadki znano, da se avstrijskim pomočnim četam ni posrečilo, predreti ruske linije.

Nemci še zaustavljeni.

Petrograd, 4. jan. — Nemci poskušajo izsiliti prehod čez reko Bzuro in žrtvujejo mnogo vojakov v poskusu. Ponočni napadi so navadni, ali dosedaj so se izjalovili na vseh točkah.

Najsrditejše bojevanje je bilo v soseščini Kozlova in Biskupov, kjer so pod okriljem teme Nemci v soboto zvečer porinili pontonske mostove čez reko in pričeli prehajati čeznje. O tem je izvedel ruski poveljnik, ki je bil pripravljen. Dokler ni zadnji mož ekspedicije pristal k bregu, se Rusi niso genili. Potem so bili Nemci sprejeti z brzim streljanjem, dočim so njihove pontone razdejali topovi. Nijeden Nemec v ekspediciji ni utekel. Tisti, ki niso bili usmrčeni ail ranjeni, so bili ujeti.

Boji so se tudi vršili brez končnega izida južno od reke Pilice na kakih šesterih točkah, a Nemcem je bilo nemogoče, raztegniti svoje linije.

Rusko uradno naznanilo.

Uradno naznanilo ,izdano nocoj po generalnem štabu ruske armade glede bojevanja na Poljskem in v Galiciji, pravi:

"Močno so grmeli topovi ob celi fronti na levem bregu Vistule. Poskus Nemcev, pridobiti terena na gotovih točkah v okrožju reke Bzure, je bil brezuspešen.

"V noči 2. januarja smo zasledili prehod Nemcev čez Bzuro v soseščini Kozlova in Biskupov. Ko smo opazili zbiranje nemških čet, je eden naših polkov obkolil Nemce. Napadel jih je z bajonetom, brez streljanja, in v borbi na nož, ki je sledila, je bilo usmrčenih več sto mož. Preživelci so rešili svoja življenja s predajo.

Trdi boji dalje južno.

"Obupnejše bojevanje se je vršilo v noči od 2.—3. jan. v okrožju Bolimowa. Okrog 3. ure pop. 2. jan. je brigada nemške pehote napadla našo postojanko blizu Borjimowa, severovzhodno od Bolimowa in zavzela enega naših okopov. Toda nemški naskok je bil odbit z velikimi izgubami po streljanju iz več baterij, in s takojšnjim protinapadom na nož smo Nemce odpodili. Zaplenili smo šest strojnih pušk in ujeli mnogo vojakov.

"Južno od reke Pilice so se vršili boji pri Metajriji in Gašku, zapadno od Inowlodza, in tudi jugovzhodno od Malagoszcza, blizu Volmina, kjer smo odbili vse naskoke sovražnikove.

"Med dnem 3. jan. ni bilo nobenih važnih izprememb na levem bregu Vistule. V mnogih delih je bilo navadno topniško streljanje in nevažno spopri jemanje.

Rusi v bojih z Avstrijci.

"V Galiciji se nadaljuje bojevanje okrog Gorlic in Kaliczyna. Dne 2. jan. smo zopet napredovali, ujeli več nego 1,000 avstrijskih vojakov ter zaplenili več topov in strojnih pušk.

"V okrožju prelaza Uzsoka in Rostokov, južno od Liska, smo pognali sovražnika nazaj, ki je bežal v velikem neredu ,in ujeli 1,000 mož in zaplenili nekaj mitraljez. V svojem umiku v Uzsok so Avstrijci opuščali orožje in strelivo. Cel avstrijski bataljon z 11 častniki se je vdal. V tem okrožju je prišel v naše roke štab neke sovražne kolone z ranjenim načelnikom vred in z vsemi listinami.

"Na našem levem krilu so naše čete prehodivši celo Bukovino, zavzele mesto Suczawo, dve tretjini milje daleč od avstrijsko-rumunske meje."

Avstrijski ladji poškodovani?

Geneva, 5. jan. — Nedavna poročila, da sta bili avstrijski bojni ladji "Viribus Unitis" in "Radetzky" poškodovani med napadom po angleško-francoskem brodovju pri Pulju, so bila potrjena v brzojavki, ki jo je prejela genevska "Tribuna" danes iz Trsta.

Brzojavka pravi, da sta bili obe bojni ladji torpedovani in zelo poškodovani. Sedaj sta v puljski ladjenici in bosta nerabni dolgo časa.

Avstrijci odbijajo Ruse.

Dunaj, 5. jan. (Čez Berlin in brezžično v London.) — Avstrijsko armadno vrhovno poveljstvo je danes objavilo sledeče naznanilo:

"Ponovni poskusi Rusov, predreti naše linije severozapadno od Gorlic, so bili pod težkimi izgubami za sovražnika odbiti. Južno od Gorlic so bile z naskokom vzete nadaljnje višine, ki so zanje besneli krvavi boji, in močnejše sovražne čete po naših četah pognane v beg.

"Ujeli smo četvere častnike in 850 mož ter zaplenili dve strojni puški. Sovražen zrakoplov, ki nas je nadlegoval, je bil zbit."

Rusi zavzeli nov prehod.

London, 5. jan. — Rusi poročajo nadaljnjo zmago nad Avstrijci v karpatskem prelazu Uzsoku. Cesarja Franca Jožefa armada v te mokrožju je baje v polnem umiku. Zavzevši ta prelaz, obvladujejo Rusi nekaj najdragocenejših petrolejskih izvirov v avstrijskem cesarstvu, vsled česar bodo armade avstrijsko-nemške zelo trpele.

Ruske čete tudi obdržujejo linijo ob Mazurskih jezerih na Vzhodnem Pruskem, se krepko upirajo nemški ofenzivi na severnem Poljskem, prodirajo proti Krakovu in so vzele v svojo posest celo Bukovino.

Vreme ovira nemško ofenzivo.

Na severnem Poljskem, kjer stoji Rusija pred najresnejšo nalogo, ji je vreme koristen zaveznik. Nemci napredujejo le počasi s svojimi ofenzivnimi podjetji, kakor sami poročajo.

Vojaški veščaki pričakujejo večjih dogodkov med dolenjo Vistulo in vzhodno-prusko mejo. Rusi so v posesti večjega dela vmesnega ozemlja, in če ne bodo napadeni pred zamrznjenjem reke, utegnejo napasti nemško krilo južno od reke.

Tukaj zato mislijo, da nameravajo Nemci prodirati od Thorna in Vzhodne Prusije v prizadevi, da preprečijo ruski napad, in ker bi se bojevanje vršilo na odprtem polju, bi se razlikovalo od vojskovanja iz okopov, ki prevladuje ob ostali fronti.

Nemško uradno naznanilo.

Berlin, 5. jan. — Nemško vojno ministrstvo je danes izdalo sledeče naznanilo:

"Na vzhodnem bojnem torišču je položaj na Vzhodnem Pruskem in na severnem Poljskem ostal nejzpremenjen. Naši napadi vzhodno od reke Bzure, ob liniji Kozlow-Bin-Skupi, in južno od tega okraja napredujejo. Tudi na neki točki severovzhodno od Bolimowa smo šli naprej. Nobenih izprememb ni vzhodno od reke Rawke, niti vzhodno od višin severno od Rawke.

"Na desnem bregu reke Pilice ovirata naša kretanja cestno stanje in neugodno vreme."

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 5. jan. — Ruski vojni glavni stan je izdal sledeče uradno naznanilo:

"Na levem bregu Vistule se je dne 4. jan. nadaljevalo streljanje s puškami in topovi. Okrog in južno od Borjimowa so bili posebni spopadi.

"V Galiciji ni zaznamovati bistvenih izprememb. V prelazu Uzsoku so bili umikajoči se Avstrijci napadeni po našem konjištvu, ki je udarilo nanje ob strani in v ozadju, ko se jim je približalo po zasneženih gorskih stezah — vkljub silnemu snežnemu viharju. V tem napadu smo ujeli kakih deset častnikov in več nego 450 vojakov."

Kaj namerava Italija?

Rim, 5. jan. — Vedno resnejši položaj v Albaniji, razviden iz dejstva, da je cenzura pridržala vse novice o bojevanju pri Draču, še bolj poostruje že itak skrajno napeto razmerje med Italijo in Avstrijo, in vmešanje Italije v vojno na strani zaveznikov se ne more več dolgo odlašati.

Doznali so tukaj, da so Malisorci, ki so se uprli proti vladi Essad paše, italijanskega prijatelja v Albaniji, in ki so naskočili Drač včeraj ,pod vodstvom avstrijskih častnikov.

Če ta armada zavzame Drač, ki je pod italijansko zaščito, se bo moral stan avstrijskih častnikov določiti po italijanski vladi, in prav mogoče je, da bi Avstrija smatrala zasedbo Drača za sovražno dejanje.

Poroča se iz zanesljivega vira, da se Črnogorci in Srbi pripravljajo za napad mosiemskih vstašev v Albaniji, in tega Italija ne bi smatrala za sovražen čin.

Razgorčenost proti Avstriji je povečal zadnji razvoj v Albaniji, kjer vstaše osrčujeta Turčija in Avstrija. Položaj je izredno resen.

Rusi pričeli ofenzivo na Poljskem.

Petrograd, 6. jan. — Na bojnem torišču na Poljskem so Rusi pričeli ofenzivo proti nemški postojanki pri Mlawi in nocojšnja poročila naznanjajo zavzetje neke vasi ob cesti v imenovano mesto.

Nemci še udarjajo ob rusko linijo, ki se razteza naravnost preko cest v Varšavo od zapada, a z manjšo silo za njimi, kakor se poroča. V zapadni Galiciji pa, kjer so ojačili Avstrijce, so zadržali rusko prodiranje blizu Gorlic.

Na južnem Poljskem je mokro vreme zaustavilo bojevanje. Nobena stranka se ne more premikati tamkaj vsled povodnji in blata.

Rusi nadalje tirajo Avstrijce čez zasnežene karpatske prelaze in iz Bukovine.

Ponesrečen izpad iz Przemysla.

"Novoe Vremja" pravi, da je oddelek avstrijske posadke, ki brani Przemysl, nedavno planil iz trdnjave nad sovražnika, a je bil popolnoma uničen.

Preden je oddelek planil iz trdnjave, je konjeništvo razgledovalo teren. Potem je avstrijska pehota planila v smeri nekega gozda blizu mesta. Rusi so začeli streljati, toda Avstrijci so šli naprej in prišli v zavetje gozdovja. Pa še so hiteli naprej in Rusi so jim dovolili, da so se približali njihovim postojankam, predno so se resno potrudili, da jih zaustavijo. Potem so Rusi pričeli strašno streljati z navadnimi in strojnimi puškami.

Pravijo, da ni od tistega oddelka, ki je planil iz trdnjave, nijeden prišel nazaj. Tisti, ki niso bili usmrčeni ali ranjeni, so bili ujeti. Temperatura v Przemyslu je blizu ničle.

Rusi ujeli 38,000 Turkov.

Petrograd, 5. jan. — Uradno naznanjajo, da so ruske čete pridobile odločilno zmago pri Sari Kamyšu. Ves deveti vojni zbor (38,400 mož) turški je bil ujet. Drugi deli turških čet so v polnem umiku in zasledovani.

Sledeče naznanilo, prejeto iz ruskega glavnega stana v Kavkazu, je bilo objavljeno nocoj:

"Snoči so naše čete pridobile popolno zmago nad Turki pri Sari Kamyšu. Porazili smo dva turška vojna zbora ter ujeli ves deveti turški vojni zbor, vštevši njegovega poveljnika in tri divizionarje.

"Mali oddelki turških čet, ki se jim je posrečilo uteči, so bili urno zasledovani in uničeni.

"Ostale dele turških čet, ki so v polnem umiku, zasledujemo nadalje."

Brzojavka petrograjski borzni gazeti iz Tiflisa pravi, da so Rusi ujeli Izzet pašo, bivšega turškega vojnega ministra.

Podrobnosti o turškem porazu.

London, 5. jan. — Brzojavka Reuter's Telegram-družbi iz Petrograda pravi:

"Poročila, prejeta tukaj, o turškem porazu pri Sari Kamyšu pravijo, da so Turki pokazali veliko hrabrost, ko je bila njihova postojanka resno ogrožena, ter so večkrat obupno planili z bajonetom nad sovražnika.

"Ko so bili prisiljeni k umiku, so pogumno a brezuspešno poskušali kriti svoje umikanje z bojevanjem zadnje straže, celo ranjensi so streljali nadalje, dokler niso bili usmrčeni.

Druga turška kolona ogrožena.

"Severno od Karsa je turška kolona pri Ardahanu tudi ogrožena s porazom. Sovražnik je bil v svojem nerednem begu skoraj obkoljen po Rusih, ki obdržujejo glavne ceste.

"Turki besno iščejo izhoda, a morajo čez prelaze globoko v snegu."

Ruska zmaga sijajna.

Petrograd, 6. jan. — Zmaga nad Turki v Kavkazu je zlomila hrbtenico sovražnemu navalu na Rusijo po sultanovih četah.

Izkazalo se je, da so turške čete poskušale široko zajetje, ko so bile poražene pri Sari Kamyšu.

Načrt vpadnikov je bil, pretrgati Ruse blizu meje ter vriniti turške čete med nje in kavkaško glavno mesto.

Uradno vojno naznanilo.

Sledeče uradno naznanilo je bilo izdano po ruskem generalnem štabu v Kavkazu:

"Poraz, ki smo ga prizadeli turški armadi v okrožju Sari Kamyša je popoln. Deveti turški vojni zbor je popolnoma uničen. Ujeli smo poveljnika tega zbora, Izzet pašo; poveljnike sedme, osemindvajsete in devetindvajsete divizije; nad sto častnikov in veliko število vojakov.

"Turške izgube na mrtvih in ranjenih so ogromne. Zaplenili smo mnogo topov, strojnih pušk, streliva in provianta.

"Skoraj uničena sta dva turška vojna zbora.

"Neka stotnija enega naših slavnih polkov je ujela celo poveljstvo devetega vojnega zbora."

Nadškof Ireland spet omenjen.

London, 5. jan. — Nekdo, ki bi moral vedeti ,pravi, da bo nadškof John Ireland iz St. Paula, Minn., imenovan za kardinala v prihodnjem konzistoriju, ki mu dan še ni določen.

Nadškof Ireland je bil omenjen najmanj dvanajstkrat za to čast. Sedanje naznanilo prihaja iz vira, ki je bil glede katoliških novic vedno zanesljiv.

Štiri "Avstrijke" povožene.

Allentown, Pa., 5. jan. — Štiri mlade Avstrijke, med potjo iz Cementera v Coplay, kjer so delale v neki smotkarnici, so bile davi po kolesih osebnega vlaka Lehigh Valley-železnice usmrčene. Sorodnikov niso imele v tej deželi.

Ko se je bližal neki vlak, so se mu izognile, stopivši na drugi tir, in niso slutile, da se tudi na tem bliža vlak, in sicer iz nasprotne smeri.

Hvali Z. D. vojno podporo.

Washington, D. C., 4. jan.—Avstro-ogrsko poslaništvo tukaj je prejelo brzojavko, ki pravi:

"Nadvojvodinja Izabela, soproga vrhovnega poveljnika nadvojvode Friderika, si je ogledala bolnišnico ameriškega Rdečega križa.

"Nadvojvodinjo je sprejel ameriški poslanik Penfield in je izrazila veliko zadovoljstvo z dovršeno organizacijo bolnišnice."

Belgijski kardinal Mercier v zaporu.

Nemci ga aretirali zaradi pastirskega pisma, ki v njem obsoja nemško prisvojitev Belgije.

VSI KATOLIČANI RAZGORČENI.

Francozi zavzeli Steinbach v Alzaciji in prodirajo drugod.

Berlin, 4. jan. — Steinbach, mestece v Alzaciji na višinah med Thannom in Sennheimom, ki so se zanj vršili obupni boji več dni, so po uradni priznavi v naznanilu nemškega vojnega glavnega stana, izdanem danes, zavzeli Francozi.

Francozi so vzeli v posest tudi višine zapadno od Sennheima, ali Nemcem se je v protinapadu z bajonetom posrečilo, da so postojanko pridobili nazaj.

"Po silnem bombardovanju višin zapadno od Sennheima," pravi naznanilo, "se je sovražniku posrečilo, zavzeti naše razdejane okope na teh višinah in v zvezi ž njimi vas Steinbach. Višine smo vzeli nazaj ponoči po naskoku z bajonetom. Bojevanje za vas Steinbach se nadaljuje."

Francozi prodirajo.

Pariz, 5. jan. — Zavzetje Steinbacha, važne postojanke v njihovem prodiranju proti Metzu; drugi sovražni naval na Alzacijo, tako da je že Colmar v nevarnosti; novi napredki vzhodno od Steinbacha in proti Cernayu (Sennheim) v bojevanju pred Muelhausenom ,z nadaljnjimi pridobitvami vzhodno od Nieuporta v Flandriji — to so glavne točke francoskega uradnega naznanila.

Nemci aretirali kardinala.

London, 6. jan. — Brzojavka Exchange Telegraph-družbi pravi, da tja dospele brzojavke iz Berlina zatrjujejo, da je aretacija kardinala Mercier provzročila osuplost v katoliških krogih.

Voditelji katoličanov, je rečeno, odkrito izražajo mnenje, da je bila aretacija neodpustna napaka in da ,če bi bil državni zbor v zasedanju, bi člani stranke centruma zahtevali pojasnilo od kancelarja.

Vatikan razgorčen.

Berlinske brzojavke pravijo, da tja iz Rima dospele brzojavke zatrjujejo, da je aretacija belgijskega kardinala Mercier vzbudila razgorčenost v vatikanskih krogih in da se pričakuje, da bo papež Benedikt zahteval hitro poravnavo slučaja.

Reuterjev amsterdamski poročevavec pravi:

"Aretacija kardinala Mercier je vzbudila pravo senzacijo po vsej Belgiji. Po semkaj dospelih poročilih, so Nemci aretirali tudi tiskarja kardinalovega pastirskega pisma, ki je bil do nedavna župan v Malinesu, a so ga izpustili proti poroštvu.

Pastirsko pismo prepovedano.

"Zatrjuje se, da je čitanje pastirskega pisma prepovedano. Več duhovnikov je bilo aretiranih zaradi prečitanja istega. Ubežniki iz Antwerpa pravijo, da so vsa župnišča okrog Malinesa in Antwerpa zastražena po vojakih.

"V pastirskem pismu je kardinal omenil zasedbo Belgije po Nemcih in rekel, da nemško oblastvo nima zakonite oblasti v Belgiji, zato da mu Belgijci niso dolžni pokorščine. Edina zakonita oblast v Belgiji da pristoji belgijskemu kralju, njegovi vladi in zastopnikom naroda."

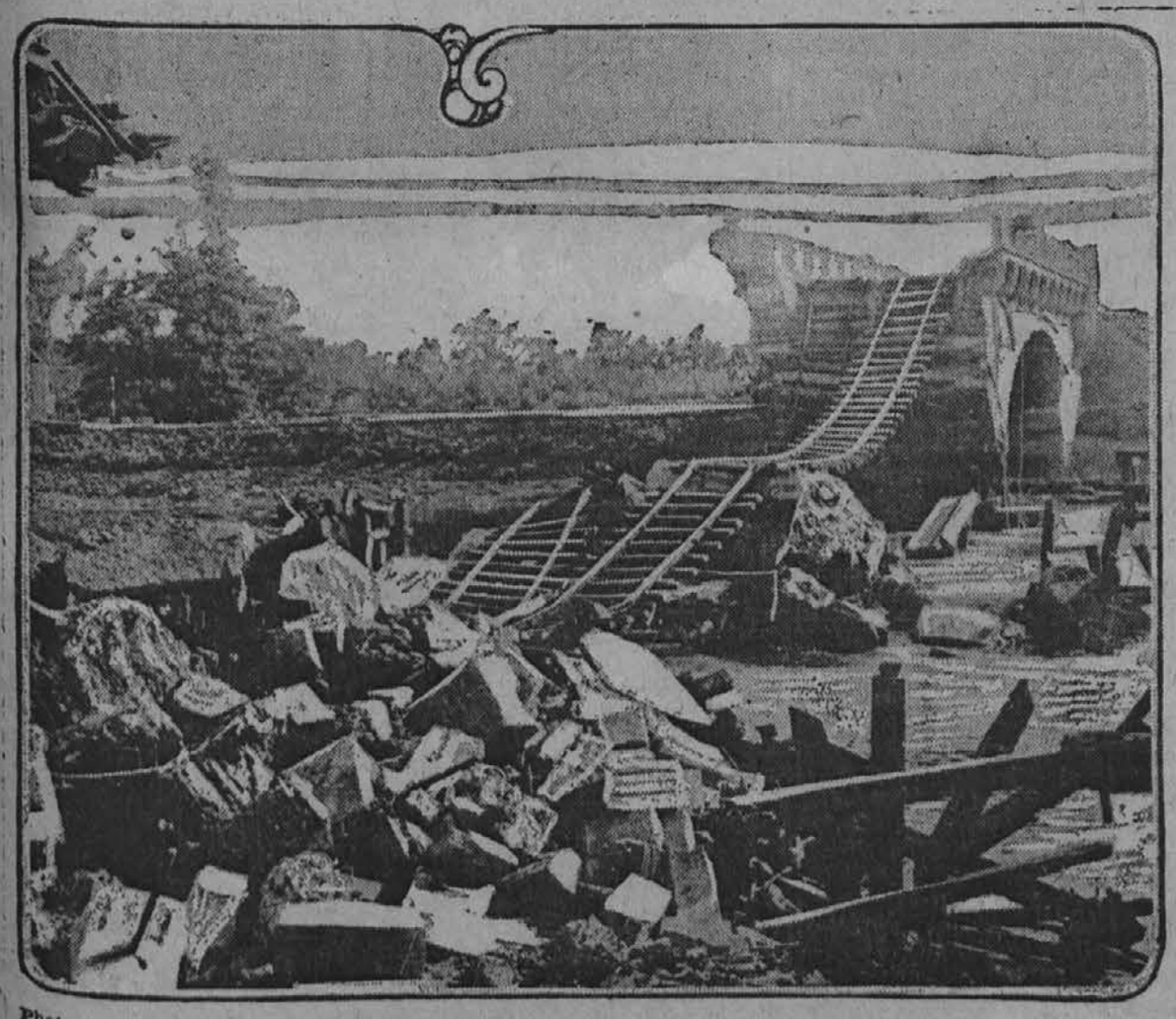

Photo copyright, 1914, by American Press Association.

AMERIČANSKE TVRDKE BODO ZOPET ZGRADILE MOSTOVE, RAZDEJANE MED VOJNO NA FRANCOSKEM; TU JE SLIKOVIT SLUČAJ.

Američanske tvrdke so baje prejele nekaj velikih naročil za dobavo gradiva in delavev, da zopet postavijo premnoge dragocene mostove na Francoskem, ki so bili razstreljeni med sedanjo vojno. Za gotovo lahko trdimo, da je komaj kak železniški most ostal nepoškodovan v severnem delu Francije. Slika kaže neki razstreljen most blizu Arrasa, in slično razdejanih je na stotine drugih. Zopetna gradnja mostov v Evropi bo samo ena pot, ki po nji donese vojna Združenim Državam korist.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 6. jan. — Svetih Treh kraljev praznik obhajamo danes. Dan se že daljša. Sicer je najhujša zima še pred nami, vendar človeku dobro dene, ko se pričenja dan zopet stegati, kajti znamenje je to, da bo mraku in mrazu konec, ko se solnce višje dvigne in nam njegovi žarki vzbudijo sedaj spečo majko zemljico k novemu življenju. Novo življenje pa že prešinja našo naselbino, odkar se je ustanovilo že slavno Društvo sv. Družine. Dan za dnem se ljudje bolj zanimajo za to društvo, in dan za dnem pristopajo novi člani, tako da Društvo sv. Družine res bujno raste.

— Soha sv. Genovefe, ki jo je naši cerkvi podarilo slavno društvo sv. Genovefe št. 8 K. S. K. J., je bila slovesno blagoslovljena v nedeljo zvečer, ob navzočnosti vseh članic imenovanega društva ter mnogobrojnega ostalega občinstva.

— Letno zborovanje glavnih uradnikov K. S. K. J. se prične prihodnji ponedeljek, dne 11. jan., ob 9. uri dop. v Jednotinem uradu. V. ponedeljek se zbero vsi stari gg. nadzorniki, in v sredo vsi ostali gg. odborniki. V gostoljubnem Jolietu bodo vsi dobro došli in po bratovsko postreženi.

— "Slovenska dekleta" prirede na čast gg. glavnim uradnikom K. S. K. Jednote, ki bodo zbrani v Jolietu prihodnji teden na svojem letnem zborovanju, sijajno plesno veselico v dvorani K. S. K. J. prihodnjo sredo, dne 13. t. m. zvečer. Igral bo Sweetov orkester. Na razpolago bo okusno okrepčilo. In vse druge priprave obetajo najlepšo domačo zabavo.

— "Nežka iz Bohinja." Vsa naselbina že komaj pričakuje druge nedelje, dne 17. jan., ko priredi Dekl. dr. sv. Neže v korist novi šoli predstavo "Nežka iz Bohinja", in sicer v Sternovi dvorani popoludne in zvečer. Vaje igralskega osobja se pridno vrše pod vodstvom Rev. John Plevnika.

— Naši študentje spet v šolah. G. John Grayhack ml. se je mudil čez praznike na počitnicah pri svojih starših in je zdaj spet odpotoval v Urbano, okraj Champaign, Ill., na tamošnje vseučilišče, kjer letos dovrši svoje tehnične študije. G. Eddy Stukel, sin g. Josipa Stukla in brat Rev. Jos. F. Stukla (Waukegan, Ill.), je spet odšel v Bourbonnais College, okraj Kankakee, Ill., kjer študira že več let. Imena študentov, ki pohajajo tukajšnjo High School, pa priobčimo drugikrat, ko vsa izvemo; kakor čujemo, jih je nad deset.

— Vrl mladenič je g. John Stukel, sin kamnoseka g. Matt. Stukla. Pred poldrugim letom je mladi John stopil v Stric Samovo službo kot vojak in se nahaja sedaj v Honolulu na Hawaiiškem otočju sredi Pacifiškega oceana. Svojim staršem, bratom in sestram je poslal že nešteto daril in pokazal svojo ljubezen do njih zopet ob zadnjem Božiču. Svoji materi je poslal krasno odejo, pokrito s prišitimi zastavicami vseh dežel in držav, a središče zavzema zvezdnati prapor Z. D. Očetu je poslal škatlo blagodišečih honolulskih smotk, a bratom in sestram pa drugih stvari. Poslal je tudi svojo barvno fotografijo, ki ga kaže v uniformi zalega vojaka, tako da je jolietski veščak v vojaških zadevah, g. F. W. Pearson, kapitan kompanije B., I. N. G., ko je videl sliko, vzkliknil: "That's a good looking one," vendar iz fotografije ni spoznati, ali je mladi Stukel korporal, ali že seržant, kar pa gotovo postane, če še ni.

— Zoper "commission formn of government" se je najodločneje izreklo nad 400 delegatov združbe "United Societies" iz okraja Will, ki so bili zbrani na velikem shodu v Germaniahallu v nedeljo popoludne. Enoglasno so sklenili delovati na to, da bodo "suhači" s svojo zvijačno novotarijo ob tozadevni volitvi dne 2. febr. temeljito poraženi.

— "Free lunch" tudi letos. Predzadnji dan prošlega leta je imela "The Retail Liquor Dealers' Association" svoje letno zborovanje, na katerem je sklenila, da ima "free lunch" ostati v Jolietu. Druga mesta so odpravila brezplačni prigrizek v saloonih, a jolietski saloonarji so ustregli želji svojih gostov in jim postrežejo ž njim tudi letos.

— Utekel iz ječe, pa ga niso pogrešili. Neki črnec, imenoma Wilbur Marsh, sedi v tukajšnji okrajni ječi in čaka dne, ko pride pred veliko poroto pod obtožbo, da je oropal neki ekspresni voz Wells-Fargo-družbe. Zadnji dan prošlega leta je jetnik odpilil omrežne droge svoje celice in utekel. Našli so ga policisti dve milji daleč in ga privedli nazaj v ječo, preden so ga jetniški uradniki pogrešili.

— 1569 aretacij l. 1914. Načelnik jolietske policije poroča, da je bilo med prošlim letom izvršenih nič manj nego 1569 aretacij v Jolietu. Vsepolno ukradenih motorcikljev, bicikljev in avtomobilov je bilo vrnjenih gospodarjem, v skupni vrednosti nad $10,000. Zaradi pijanosti je bilo aretiranih 377 moških, zaradi nedostojnega obnašanja 487 itd.

— Smrtnih slučajev med prošlim decembrom v Jolietu je bilo štirideset, 25 moških in 15 ženskih, večinoma v starosti od 60. do 75. leta.

— Opozarjamo naše cenj. čitatelje na povest "Tri ženske, a le ena žena", ki je njen pričetek objavljen v tej št. A. S. Povest je povzeta iz amerikanskega življenja. Spisal jo je slovaški Rev. S. Furdek, pisatelj povesti "Kadar solnce zaide, Bog razsveti zvezdice" v zadnji božični izdaji A. S., a poslovenil Rev. A. B.

— Novoletni pozdravi A. S. Za minule praznike in novo leto je prejel Am. Sl. vsepolno pozdravov in voščil. Med prvimi, ki nam je kot zvest naročnik našega polutednika poslal navdušeno voščilo, je bil g. Jakob Petrich iz Chisholma, Minn. Potem so sledili gg.: John Novak, alderman v Standardu, Ill.; John Vodovnik, Milwaukee, Wis., ki pravi, da "lepo pišite od Avstrije, ker je ljudem zelo všeč, če od Avstrije lepo pišete"; Math. Ogrin, Waukegan, Ill., ki upa, da bo A. S. zanaprej vedno tako pisal, kakor piše sedaj; Josip Kobe, Brooklyn, N. Y., ki ostane zvest naročnik A. S., dasi ima K. S. K. J. svoje lastno glasilo. In tako dalje. Vsem iskrena hvala!

— Iz Ely, Minn., nam poročajo: Tukajšnja župnija sv. Antona je imela na Novega leta dan zborovanje in volitev odbora. Izvoljeni so bili sledeči: Frank Jerich, John Koščak, Frank Erčul, Josip Sprajcer in Jos. J. Peshel.

— Pisma na pošti koncem zadnjega tedna so imeli: Malli Anton, Panian Louis.

Joliet, Ill., dan po Novem letu 1915. — Slavno uredništvo A. S.! Prosim malo prostora v našem cenjenem listu. Tudi mene žene moja sveta dolžnost, kakor tudi marsikaterega rojaka Slovenca, sploh Slovana, iz avstro-ogrske monarhije. Zdaj čitamo v Cl. Am., zdaj v Gl. Narodu in drugih, ki se imenujejo slovenski listi. Strašno obsojajo našo Avstrijo, kjer je naša zibelka tekla, eden bolj kot drugi. Eden teh listov se drzne in avstrijskega cesarja s "sivcem" obrekuje, in da je on kriv, da smo morali v tuje dežele za kruhom. O ti nespameten človek, ali te je "sivček" podil iz Avstrije? Gotovo ne. Prašam te, odkod pa toliko narodnosti v Ameriki? Ali smo vsi izgnani iz Avstrije? Ali ni tukaj narodov iz Angleške, Francoske, Belgije, Nemčije, Italije, in brez ozira iz vseh delov sveta? Kaj ne, vse te je Avstrija prepodila v Ameriko? Sram bodi vsacega, ki tako hinavsko obrekuje svoj rojstni kraj!

Zdaj pa zopet: kdo je kriv te pogubonosne evropejske vojske? Seveda ti porečeš: sivec. Pametni ljudje pa to sodijo drugače. Največji ameriški dnevniki ne krivijo ne Avstrije, ne njenega vladarja. Med Slovenci pa pride ena ali druga cunja in s takim obrekovanjem, da je sramota. Dobim v roke n. pr. obrekovalno cunjo, tiskano že 5. nov. lanskega leta, ker take kaj rad ne prebiram, in tu čitam o vojni — Slovani proti Slovanom. Kaj ne, narednika celjskega polka št. 87 so zadele 3 (reci: tri) krogle, seveda je bil zadet od ruskih Slovanov, ali ne? Zakaj pa to? Zakaj pa Rusi streljajo po Slovanih, tako tudi Srbi? Vam, se vidi, je vse prav, ako Rusi in Srbi streljajo po avstrijskih Slovanih, ali avstrijski bi ne smeli streljati na Rusa ali Srba, po vašem mnenju. In zdaj pa želijo te cunje propad Avstriji in njeni zaveznici Nemčiji.

O, ne bode vse tako izšlo, kakor vaše cunje želijo. Avstrija še ni propadla, in tudi ne bo, dokler vas kateri ne pride Rusom ali Srbom pomagat!

Zdaj pa vsem zavednim Slovencem širom sveta srečno in veselo novo leto 1915, srečno za Avstrijo do zmage, srečno za A. S., da bi se čital v vsaki slovenski hiši in obrodil med Slovenci ljubezen. **J. V.**

Dostavek: Oho! Ravnokar sem dobil veliki čikaški dnevnik, ki donaša, kako Avstrijci Ruse premagujejo. Živio!

Calumet, Mich., 31. dec. — Prišel je! Kdo neki? Prišel je tako zaželjeni predpustni čas, čas, katerega tako težko pričakuje nežni spol, če smem omeniti, in to največ, ker je to čas ženitve, in trditi smem, da je predpust kot prvi posredovatelj v teh ozirih. Vidi se mi, kakor bi imel ta čas nekak poseben patent za take reči. Pa poglejmo, naj bode še tako stara samica ali samec, ne bode skozi celo leto imela upanja priti do zakonskega jarma. Ko pa pride ta nezaslišani čas, bode spet upala in upala notri do pepelnice. Ni pa s temi besedami povedano, da smo mi samci kaj na boljšem. Ker bode marsikateri dobil nepričakovani košek ali torbico, ne smemo pa zavidati onim sreče, katerim velja tale pesmica:

Tam pri peči sta sedela
Jožek ino Micika.
Dolgo prosi jo za roko,
slednjič vendar reče: Ja!

Žal, da se pa bode ta pesmica, posebno zadnji dve črki glasili za nekatere nasprotno. Jaz sem že med njimi in to sklepam po lanskem predpustu, kateri me je obdaril z nemalim košem.

Tu na Calumetu se je tudi te dni bolj oživelo. Imeli smo že nekaj veselic. In na tem mestu se moram zahvaliti vsem prijateljem, kateri so me posetili 28. dec., na mojega godu dan, da so prišli na prirejeno mi veselico, torej živeli!

Jako dosti snega imamo tu, katerega spremlja burja z vsemi strunami, zato smo največ doma. Sicer bi se še kam šlo, če bi imeli kake zimske marele; imamo par letnih dežnikov, pa to v takem vremenu ne zadostuje, tu se mora imeti veliko rudečo marelo, da so lahko trije pod streho. Zdaj pa druzega več ne vem, nego za peč grem, in na citre brenkati začnem.

John Grsich.

Chicago, Ill., 2. jan. — Na jako čuden način se je kritiziralo v G. N. moj dopis, ki je bil priobčen v Am. Sl. Sedaj res ne vem, kako naj se podpišem, ker niti polno ime ne zadostuje.

Imenujete moj dopis otročji; nič zato, saj tudi po starosti nisem veliko iz otročje dobe, zato tudi nimam toliko skušnje, da Vam bi mogla napisati kaj o pruskem Bismarcku. Čeprav je moj dopis otročji, vendar sem se poprej prepričala o resničnosti vsebine, predno sem ga napisala. Pripisujete mi premalo doslednosti v mišljenju, več razumevanja resničnega položaja in več ljubezni do svojega naroda. Svetujem Vam, da si vse to le sami zase obdržite, ker Vam je kot uredniku bolj potrebno, kot pa meni, da bodete bolje premislili in se bolje prepričali, predno kaj zapisali v svoj list; da ne bodete zopet koga po nedolžnem obdožili tako, kakor ste sedaj uredništvo A. S. Torej, kaj je bolj otročje, moje ali Vaše pisanje?

V kritiko ste nabavili nekaj o Prusiji, toda jaz nisem niti enkrat omenila kaj o Prusiji. Tudi o kakem napadu na Avstrijo nisem zapisala, naj le blagovoli pisatelj še enkrat prebrati; tudi nisem pisala, da se Prusija bori za katoliško vero, pač pa sem ponovila besede 60letnega starčka, ki živi v mojem rojstnem kraju, ne pa v Prusiji.

Omenjate tudi, da ni nikake garancije za resničnost romana "Doli z orožjem"; toda nekdaj pa ste zapisali v oglasu, da bodete začeli priobčati resničen roman.

Pišite, da v stari domovini ne smejo govoriti zoper Avstrijo. Dobro. Toda 60letnemu možu je bilo vendar prosto dano, iti v vojno, ali ne. Vendar on bi šel rad, ko bi znal, da bi s svojo osebo dosegel zmago Avstriji.

O trpljenju v Avstriji ste že veliko napisali, sedaj pa pošljite v svet še dokaze, kje, pod katero vlado je vse dobro, ter ljudstvo prepričajte, in potem bodem tudi jaz odobravala poziv, toda le poziv! Da bi se pa komu v zobe pljuvalo, tega pa nikdar ne! In da je še mnogo ljudi tega mišljenja, pričajo številni dopisi v Am. Sl. iz raznih mest, kjer jim je "svobodno" govoriti in pisati. **Mary Blay.**

Chicago, Ill. — A. S. je najboljši slovenski list v Ameriki. Jaz mislim, da bi ga morala dobivati vsaka slovenska družina v Ameriki, ker ta list je za naprednost za Slovence in nam prinaša prave novice iz stare domovine in iz Z. D., posebno sedaj, ko je grozovita vojska v Evropi, zato jaz mislim, da vsakega umnega Slovenca zanima čitati o grozovitostih, ki se godijo v skoraj celi Evropi. Ampak jaz mislim, da nobenega bolj ne zanima od drugih dežel, kakor od naše ljube Avstrije, ker večina nas je bilo rojenih tam, in zato jaz mislim, da vsakega zanima, kaj se godi z njihovimi brati, sorodniki ali prijatelji, ki smo skupaj rastli od mladih nog. Seveda, mi jim ne moremo na pomoč drugače, kakor jaz mislim, da bi bilo jako lepo, če bi zbrali eno svoto in poslali za Rdeči križ v našo Avstrijo, da bi dal vsak po svoji moči, poslal na urednika A. Sl. in on bi poslal v Evropo. Torej pokažimo, da smo vsi kakor eden. Še nekaj. Srce me boli, ko slišim pogovore med nekaterimi Slovenci tukaj o vojni, ker svojo lastno narodnost nazaj mečejo in pravijo: Rus se bo širil po Avstriji — in jim prav ugajajo take novice, kedar berejo, da Rusi zmagujejo. In nekateri listi še več pišejo kot je resnica o ruskih zmagah; kedar pa naši zmagajo, pa molče. Ampak to Rusom nič ne pomaga k zmagi, če se še tako Slovenci poganjajo zanje. Ampak jaz mislim, "naša vojska iz viharja prišla še brez slave ni." Živela Avstrija in njeni hrabri branitelji!

Pozdrav vsem rojakom, a tebi, list, pa veliko naročnikov.

N. Muc.

James Creek, Pa., 2. jan. — (Voščilo Amerikanskemu Slovencu ob Novem letu.)

Pozdravljen bodi mi, priljubljeni A. Slovenec, list katoliško delavski! Za pravice se boriš in nas tudi podučiš. Izveličar novorojeni naj ti svoj blagoslov dodeli, da bi zveneli tvoji glasi v najzadnji tudi gorski vasi! Četudi nasprotnikov je močna sila, nas vendar od Tebe ne bode odvrnila, ker četudi močno strela udarja, stojimo neustrašeni za načela prava.

Pozdravljeni bodite mi vsi Slovenčevi čitatelji! V novem letu naj Vam Bog dodeli vsega krog in krog. Časi hudi so in nevarni, a če je Bog nebeški z nami in če v njega vse zaupamo, gotovo vse premagamo. Kadar pa življenja leto staro na tem svetu bo končano, želim, da bi tam gori novo vsi enkrat ga obhajali.

Zatorej iz srca zakličem še enkrat Bog blagoslovi Te, Slovenec, tisočkrat!

Frank Debevc.

Peoria, Ill., 21. decembra 1915. — Cenjeni gospod urednik Am. Slov.! Prosim, da uvrstite teh par vrstic v nam ljubljenem listu. Dolgo je že minilo, kar Vam nisem poročal iz naše naselbine, mesta Peoria, Ill. Upam, da mi ne bodete zamerili, kajti sami veste, da se rado odmakne.

Naznanim, da so delavske razmere bolj slabe in so bile skoraj celo polovico leta, in tudi premogokopi so slabo delali, toliko, da se je za življenje dobilo. Pa upati je na boljše. Kakor čitam v Peoria-dnevnikih, se bode odprlo po Novem letu tukaj precej tovarn, in te so največ poljedelskih motorjev in katere so že 6 mesecev v tihem spanju.

Nadalje. Naše društvo Marije Majnika prav lepo napreduje, akoravno so slabi časi; upam, da bo še boljše, ko se kaj časi izboljšajo. Da se rojaki skupno združijo, vzame veliko dela, kajti so vsi raztreseni po okolici mesta, no pa vse bode s pomočjo eden druzega. Veliko se jih dobi, ki pravijo: "Kaj mi če društvo! Ko umrem, me bojo že zagrebli?" Drugi spet: "Kaj mi če katoliško društvo, jaz ne maram biti več katoličan." In ko se ga svari in mu se stvar razodene, pravi: "Ja, vera je dobra, samo ti farji, to so ti tiči." In tako vidite, ljubi moji rojaki, za dobro delo, ki ga njemu hočete storiti, vas za plačilo še razjezi: Pa naj bo že i to, ali poglejmo na žalostne posledice. Ravno isti, ki se najbolj protivijo, pa v nesreči se bojo prvi k svojim rojakom zatekli, takrat jim je rojak najboljši.

Nadalje. Slovenci precej napredujemo v tem mestu, in kolikor vem zanje, je 18 familij Slovencev v Peoriji in precejšno število samcev; in v bližnjem Pekinu je tudi nekaj familij. A veliko jih pa je, ki se ne ve zanje. A koliko je pa, ki so s tujkami poročeni, in kar jaz vem zanje — okoli 10. Zatorej vidite, da rabimo društev, da se tudi mi zavarujemo proti dušnim in telesnim nezgodam.

Nadalje je obiskala zadnji mesec gospa štorklja rojaka Josipa Kuharja in mu pustila že druzega čvrstega sinčka. In rojak Math Rašič je dobil že drugo čvrsto hčer. In še ni mirovala ta gospa iz daljne dežele, ampak se je ustavila tudi pri rojaku Matthew Aljančič in pustila čvrstega sinčka in katerega krstitke so bile zadnjo nedeljo, 20. dec. in kjer se je precejšno število zbralo naših rojakov in rojakinj, in tudi veselja ni manjkalo in zdravic; pa tudi krasnih melodij in izvrstno ubranih harmonij, katere zna tako spretno rabiti naš napredni rojak John Mlekuš in kateremu želimo, da bi nas še večkrat razkratkočasil z izbornim igranjem.

Nadalje. Težka žalost nas obdaja radi strašne vojske, katera divja pogubno onostran oceana in kjer se tudi naši bratje in sorodniki bojujejo proti sovražnikom. Kako žalostno je, to more občutiti vsak, posebno pa še tisti, ki imamo svoje posesti in familije onkraj morja, ker že šest mesecev je, ko ni moč dobiti glasa od tistih, ki so nam najbolj mili pri srcu.

Žalostno je, ko človek prebira časopise in ko skoro v vsakem vidi, kakšne grozovitosti se godijo v vojski. Kako žalostni prizori in kako neusmiljena je roka vojske! Resni so dnevi in veliko žrtev zahtevajo. Berem v slovenskih časopisih vsakovrstne dopise, eni za Avstrijo, drugi za Srbijo, in tretji za Rusijo. Čemu toliko peska metati slovenskemu občinstvu po Združenih Državah v lastne oči, ko naši bratje in sorodniki ravno zdaj prelivajo svojo rudečo kri za Avstrijo in katerih zvestoba je neomahljiva do svoje ljube domovine in katerih pradedi so isto pokazali v obilni meri?!

Resnično je danes veliko Slovencev tukaj, ki sodijo po svojih razsodbah, dasiravno sami vedo, da so večinoma Slovani sami si krivi v Avstriji, da se z njimi tako postopa. Kakor sami veste, je tri dele Slovanov v Avstriji in samo 1 del Nemcev, in polovica teh ima še slovansko kri v žilah. Zakaj pa ni ta večina na krmilu, in zakaj ima ta ošabni Nemec povsod prvo besedo in zaničuje njih mili slovanski jezik na njih rodni grudi? Temu je vzrok nesloga: nesložni so bili in jeden druzega so podkapali, tako da so skupno v jamo padli. A da se iz iste jame spet ven postavijo, so bile velike posledice, težkoče in žrtve, katere je znala nemška vlada prav dobro izrabiti.

Da se ne bomo preveč s tem vznemirjali, le poglejmo malo nazaj za petdeset let, in videli bodemo dosti dokazov, po katerih so nas naši rodni brati za Judeževe groše prodali. Kdo je vsenemški poslanec iz Koroškega po imenu Dobernigg, kateri zabija prve pilote Vsenemštva na našo milo Slovenijo? Ali ni bil njegov oče še trden Slovenec? Kdo so tisti gospodje, katere navadno kličejo kmetje "škrice", katerih so polna mesta naših dežel, kateri so pred leti tako neusmiljeno delali s kmeti? Kaj ne, to so bili kakor so jih imenovali nemškutarji! Kaj ne, tisti so imeli pravice, slovenski posestniki pa bore malo. Kaj ne, kako sladka je bila nemščina, njih govor? Kaj ne, to so tisti ljudje, ki so že mnogo naših mirnih ljudi iz kmetov s kamenjem, blatom in drugimi različnimi predmeti in psovkami obdelovali na

(Nadaljevanje na 5. strani.)

Kašelj in prehlad

vnetje sapnika, oslovski kašelj, bolno grlo, hripavost in davica se pravilno zdravijo s pomočjo

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS

[Severov Balzam za pljuča].

"Zelo sem zadovoljen s Severovim Balzamem za pljuča. Imel sem hud kašelj in dolgotrajne vnetje sapnika, toda ko sem porabil dve steklenici Severovega Balzama za pljuča v kakih dveh tednih, je kašelj izginil in moje zdravje se je splošno zboljšalo. Prosim objavite te vrstice, da bodo drugi čitali o izbornosti Severovih pripravkov." John Balok, Page, N. Mex.

Je zelo uspešni pripravek kar potrjuje sledeče pismo, katero smo pred kratkim prejeli:

Ne recite lekarnarju samo: "Dajte mi kaj zoper kašelj". Omenite Severa's Balsam for Lungs in ne vzemite nadomestitev.

Cena 25 in 50 centov. V vseh lekarnah.

Za rabo v zvezi pri zdravljenju kašljev in prehladov priporočamo **Severa's Cold and Grip Tablets** [Severove Tablete zoper prehlad in hripo]. Cena 25 centov v lekarnah.

Ali že imate svezek **Severovega Almanaha za 1915?** Ako ne, dobite ga od vašega lekarnarja ali od nas.

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad $400,000.00.

ROBT. T. KELLY, predsed.
CHAS. G. PEARCE, kasir

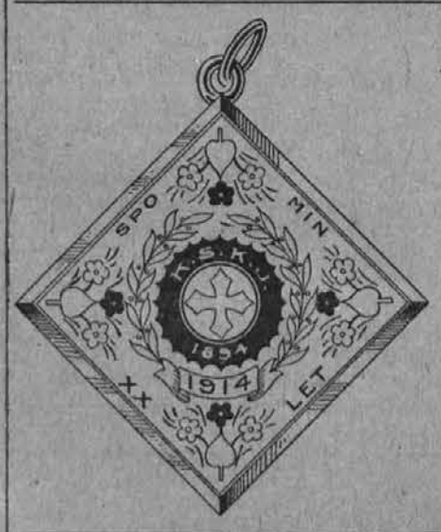

Vsak član prve in najstarejše podporne organizacije K. S. K. J. bi moral imeti krasen, v naravnih barvah izdelan obesek za

Spomin na 20letnico K. S. K. J.

Cena s poštnino vred:
14 karatno garantirano zlato, $2.
Pozlačen ..... $1.
Pri večjem naročilu popust.
Zavarovano proti ponarejanju.

F. Kerže Co.
2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.

Obrnite se na mene za zastave, znake, regalije in vse druge društvene potrebščine. Ceniki zastonj. Vse delo in blago garantirano.

COMMERCIAL TRUST & SAVINGS BANK

OF JOLIET

SE PRIPOROČA ZA VSE BANČNE POSLE,

URADNIKI
E. J. MURPHY, predsednik
THEO. R. GERLACH, podpredsednik.
JOHN T. CLYNE, kasir.

NADZORNIKI:
Herman C. L. Stoll, Carl Oesterle, Edward R. Daley, William Stern, James R. Bentley, Charles McKenna, Theodore R. Gerlach, John T. Clyne, E. J. Murphy

Ni kruha istega okusa. Ga ni mogoče dobiti. RABIMO POSEBNA SREDSTVA in pazimo, da ga spečemo ravno prav.

Butter Krust

KRUH---5c hleb.

Pokusite ga --- ni boljšega

Urada telefon Chicago 100
Stanovanja telefon Chicago 3247

JOSIP KLEPEC
JAVNI NOTAR
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Joliet Steam Dye House
Professional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Chicago Phone 4444, N. W. 488.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Čestitka kranjske dežele cesarju. Deželni odbor kranjski je v seji dne 30. novembra p. l. soglasno sklenil, da se deželni glavar pooblasti, da povodom 66letne obletnice prestolovanja njegovega Veličanstva imenom avtonomnega zastopa kranjske vojvodine odpošlje do stopnic prestola brzojavne čestitke in zagotovilo neomajne zvestobe in udanosti. Gospod deželni glavar dr. Ivan Šusteršič je odposlal Nj. Veličanstvu naslednjo brzojavko:

Njegovemu cesarskemu in kraljevemu Apostolskemu Veličanstvu, Schoenbrunn.

Povodom šestinšestdesetletnice slavnega vladanja Vašega Veličanstva čuti avtonomno zastopstvo vojvodine Kranjske srčno potrebo, da predloži Vašemu Veličanstvu svoja prespoštljivo iskrena voščila in v tem veleresnem času v imenu dežele znova položi k vznožju najvišjega prestola obljubo neomajljive, v vseh viharjih časa izkušene zvestobe in udanosti, ki jo potrjajo s svojo krvjo tisočere priče na severnih in južnih bojnih poljih. Pošiljaje k nebu pregoreče molitve za Vaše Veličanstvo in domovino, se dežela Kranjska združuje z vsemi deželami Vašega Veličanstva v globokoiskreni goreči prošnji: Naj bo v začetem novem vladarskem letu Vašemu Veličanstvu in domovini podeljena naj obilnejša božja milost in pomoč! Bog ohrani, Bog blagoslovi in obvaruj Vaše Veličanstvo! — Šusteršič, deželni glavar.

— Rajni Ludovik Škufca, ki je umrl 25. novembra kot vpokojeni župnik v Kamniku, je znan tudi kot slovenski pisatelj. Leta 1886. je izdala Družba sv. Mohorja njegove "Šmarnice ali Romanje v nebeško kraljestvo v Marijinem mesecu", ki so ljudstvu zelo ugajale. Leta 1893. je spisal "Dvojno kazalo prvih deset letnikov Duhovnega Pastirja". Slovel je kot dober govornik in je spisal za homiletični list "Duhovni Pastir" lepo vrsto v vsakem oziru dovršenih govorov. — Blagi pokojnik je bil rojen 18. julija 1851 v Ljubljani. V duhovnika je bil posvečen leta 1874. Kot kaplan je služboval v Selcih, v Polhovem gradcu, v Radečah pri Zidanem mostu in v Trebnjem; kot župnik je deloval v Leskovici nad Škofjo Loko, v Blagovici, v Krškem in v Kranjski gori. V pokoju je bival večinoma v Kamniku.

— Iz Žabnice. Umrl je v svojem rojstnem kraju v Repnjah pri Vodicah dne 22. novembra naš bivši župnik in zlatomašnik č. g. Jurij Dernovšek. Rojen je bil dne 23. aprila 1834, za mašnika posvečen dne 26. julija 1859. Služboval je kot kaplan v Poljanah nad Škofjo Loko, v Tržiču, na Brdu pri Kamniku, na Igu pod Ljubljano in v Mengšu; kot župni upravitelj v Želimljah, kjer je sezidal novo župno cerkev; kot ekspozit v Žabnici pri Škofji Loki, kjer se je pod njim leta 1899. ustanovila samostojna župnija, katere prvi župnik je potem postal. Leta 1904. je stopil v pokoj in se preselil v Zalog pri Komendi, odtod pa v Repnje. Bolehal je dolgo časa. Pokopan je bil v Vodicah dne 24. novembra p. l. Bil je vnet duhovnik, preprost v življenju.

— Na južnem bojišču sta padla Slovenca Krčon iz Kranja in Tomazi iz Doba.

— Občinska hranilnica v Krškem je podpisala 10,000 kron vojnega posojila.

— Mati, ki ima šest sinov v vojski, je gospa Jožefa Dobrin, sedaj vdova v Kranju; njen mož Andrej Dobrin je bil Tržičan in je bil tudi vojak. Njeni sinovi ivojaki so: Janez, star 40 let, poddesetnik pri 27. domobranskem pešpolku; Andrej, 34 let, četovodja pri 27. pp.; Karol, 32 let, pri topničarjih; Franc, 30 let, kuhar pri štabu; Anton 28 let, korporal pri trenu; Jožef, 26 let, korporal pri saperjih.

— Ranjen je bil na južnem bojišču Karl Terčič, bivši načelnik Orla v Št. Ferjanu.

— Zopet se je "mrtvi" Ljubljančan oglasil. V 26. seznamu izgub je bil med mrtvimi v uradnem izkazu izgub Ivan Uranič, četovodja 17. pešpolka, doma iz Ljubljane. Sedaj pa piše svoji materi: "D'raga mamica! Ne vem če sprejmete Vi moja pisma. Jaz sem že pisal pismo in dve karti. Bil sem v boju ranjen v trebuh i npotem v bolnišnici ujet in odpeljan v Rusijo. Prepotoval sem mnogo. Sedaj sem v Novem Nikolajevu."

— Od smrti vstali junak. Iz Starega trga se piše, da je iz ruskega ujetništva te dni pisal 2 in pol meseca pogrešani, ranjeni Janko Šumrada, trgovec v Starem trgu 17. pešpolka 10 stotnija. Nahaja se v ujetništvu v Sibiriji, kamor se je vozil 26 dni in leži neprenehoma.

— Na severnem bojišču padel. Kakor se poroča iz povsem zanesljivega vira, je dne 9. septembra p. l. padel na severnem bojišču pri Kamienbrodu okraj Grodek nadporočnik Emil Fink, sin pisarniškega ravnatelja Ivana Finka v Ljubljani.

— Slovenski junak. Radi junaških činov je bil odlikovan na severnem bojišču s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda dne 18. novembra štabni narednik pri 17. pešpolku Ivan Butkovič, doma iz Nove gore pri Krškem.

— Ruski ujetnik. Kakor poročajo, je pogrešani in tudi po listih iskani Rajko Vidrih, doma iz Vipave, ruski ujetnik. Pisal je materi, da se nahaja v Sibiriji, kamor so ga odpeljali ranjenega.

— V ruskem ujetništvu. Viktor Rozman iz Št. Vida nad Ljubljano, o katerem ni bilo skozi tri mesece nobenega glasu in po katerem so bila vsa poizvedovanja brezuspešna, se je sedaj oglasil iz ruskega ujetništva. V pismu poroča svojim starišem, da je bil ranjen ujet. Nahaja se v Sibiriji v mestu Kurgan. Mraza je 29 stopinj. —Janez Dragarin iz Suhe nad Škofjo Loko piše domu, da se nahaja v ruskem ujetništvu ter je ranjen.

— Padel je na severnem bojišču sodnik Kralj iz Metlike. Po privatnih vesteh je padel stotnik 27. pešpolka Ferlinz, rodom Ljubljančan.

— Po preteku dveh mesecev se je oglasil s pismom iz ruskega ujetništva iz Kurgana v ruski Aziji, Alojzij Pušlar, 7. lovski bataljon, občinski odbornik v Dragi pri Višnji gori, ki je prišel Rusom v roke.

— V izkazu izgub št. 61 se nahaja mrtev nadporočnik 85. pešpolka Bogumil Kodermann, v izkazu izgub št. 59 pa mrtev nadporočnik 36. pešpolka Julij Defranceschi.

— Padel je junaške smrti na severnem bojnem polju, zadet v glavo, četovodja 17. pešpolka Franc Pogačar, posestnik na Selu, sin znane Pogačarjeve družine v Vrbi.

— Pogreša se od 16. oktobra avskultant Jakob Mikolič, c. kr. rez. poročnik (Grenzschutzbatallion) 2-6 I. stotnija vojna pošta 308. Bil je ranjen na južnem bojišču. Vsa poizvedovanja, kje re nahaja, so brezuspešna.

— V seznamu izgub št. 60 se nahajajo med drugim tudi sledeči častniki: Poročnik Lavrenčič Stanislav, 17. pp., 4. st., iz Postojne, ranjen; praporščak Papež Jožef, 75. pp., ranjen (na novo); stotnik Puteany pl. Drauheim Egon, 7. lov. bat., ranjen; poročnik Riha Jožef, 75. pp., ranjen (na novo); stotnik Žerjav Alfons, 17. pp., iz Tržiča, ranjen.

— Kvarantenska postaja v Vevčah. V papirnici Leykam-Josefsthal v Vevčah je pripravljena kvarantenska postaja s 350 posteljami za ranjene in bolne vojake, ki so namenjeni v Ljubljano. Neposredno z bojišča došle vojake, ki so namenjeni v Ljubljano. Neposredno z bojišča došle vojake bodo s postaje Zalog na posebnem železniškem tiru prepeljali v papirnico, kjer bodo ostali pet dni v kvaranteni, nato jih bo pa ljubljansko reševalno društvo v posameznih skupinah prepeljalo v ljubljanske bolnišnice. Za enkrat kvarantenska postaja v Vevčah še ni zasedena, enako tudi še ne škofovi zavodi v Št. Vidu nad Ljubljano, kjer je pripravljenih 1000 postelj za ranjence.

— Šest bratov Ljubljančanov vojakov. Gosp. Anton Koleša, mizarski mojster v Hrenovi ulici št. 16, ima šest sinov pri vojakih. Šestega, Viktorja Koleša, ki je bil narednik pri 3. stotniji 7. lovskega bataljona, pogrešajo. Zadnje pismo, ki je pisal domov, je datirano 24. avgusta.

— Begunci iz Galicije. Dne 17. nov. je došlo v Ljubljano okolu 320 beguncev iz Galicije. Nastanili so jih v Kranju, Vel. Laščah in Ribnici. Dne 18. nov. se je pripeljalo v Ljubljano okolu 200 beguncev iz Galicije. Poslali so jih v Trebnje in Zatičino. Begunci so iz okolice Krakova.

— V srbskem vjetništvu je g. Srečko Potnik, poslovodja sodovičarske zadruge ljubljanske.

— Dva vojaka umrla. Dne 19. nov. sta umrla v Ljubljani: Janez Čadež, vojak 17. pešpolka, doma iz Gorenje vasi pri Škofji Loki. Umrl je na tifusu. — Umrl je ranjen vojak Peter Anton iz Plzna.

— Iz ruskega ujetništva je pisal Ljubljančan cand. med. Drago Vidmar, ki je služil kot enoletni prostovoljec pri 27. domobranskem polku. Že od 22. avgusta ni bilo o njem nobenega glasu.

— Pismo slovenskega vojnega kurata. Vojni kurat Janko Cegnar piše svojim znancem: Naši vojaki, ki dan za dnem s puško v roki gledajo smrti v bledi obraz, v sedanjih dneh živo občutijo, da za zmago ni odločilna samo človeška desnica, ampak veliko bolj moč božje desnice — božji blagoslov. Veliko molijo sedaj naši vojaki; jaz jih večkrat opazujem, kako pobožno pozdravljajo cerkve in znamenja. Nikoli v prejšnjem življenju nisem videl moškega s tako odkritosrčno in prisrčno pobožnostjo dati čast svojemu Bogu. Ob nedeljah, ko imamo skupno božjo službo, se pri govoru spominjamo posebno potrebe višjega varstva in vsak nekako čuti to resnico v teh dneh sam na sebi. Smrt in bolezen sta boljša učitelja, ko smo mi ljudje.

Službo božjo imamo v kaki cerkvi, ali, če je ni, na prostem. Na dan vernih duš smo imeli mašo poleg nekega gospodarskega poslopja; v naši bližini v nekem gozdiču pa so počivali naši padli junaki v grobovih, okrašenih za silo. Kolikor je manjkalo na zunanjem kinču, pa je nadomestila ljubezen, s katero smo okrasili njihove grobove. Občudoval sem vojake, s kakšno pieteto so pokopavali svoje tovariše, padle za domovino. Na tem častitem kraju sem doživel prelep prizor, ki se mi je vtisnil globoko v dušo. Videl sem nekega našega vojaka, ki je stal z odkrito glavo vtopljen v molitev; tiho a lepo čast je izkazal onim, ki so že dovršili svojo dolžnost. — Mi smo se med tem časom preselili proč od tega kraja, ker nas je klicala dolžnost drugam, pa rad bi še obiskal ta kraj, tako se mi je priljubil. Morda vpliva na človeka tudi nasprotje, ki se na takem kraju v posebno jasni luči kaže človeku. Ne daleč od naših mrtvih junakov je divjal boj v vsi sili, slišali smo topove in puške, videli ogenj in bliske granat, divjanje boja — a na tem kraju, tako blizu, pa nemoten mir, smrtno spanje.

Nedavno smo prebivali pri neki jako vrli družini; imeli so skrbno odgojene otroke, ki obiskujejo šestrazredno šolo v dotičnem kraju. Spomnil sem se na domačo šolo in domače otroke, ko so mi ti otroci z veliko uljudnostjo in postrežljivostjo razkazovali v neznanem mestu vsak kraj, za katerega sem hotel zvedeti. Razumemo se z ljudmi jako lahko; skoraj ne morejo verjeti, da bivajo daleč od njih ljudje, ki govore skoro isti jezik, kakor oni.

Danes prebivamo v neki šoli. Pred menoj stoji globus, in na steni visi učni načrt. — Naši vojaki, dasi mnogokrat utrujeni, vendar zapojo, kadar jim dopušča čas. Ravno sedaj smo dokončali neki "marš", a naši vojaki že prepevajo; imamo jako dobre pevce, ker imajo svoje domovanje v mestu.— Vašo dopisnico sem prejel zvečer ob 11. uri. Pri nas velikokrat ne poznamo razločka med dnevom in nočjo... V vojskinem času se prav posebno pozna, da ni predpogoj dobrega vojaka samo telesna čvrstost, ampak še veliko bolj krepost duha in otroškovdana zaupnost v Boga. Naj bi v teh dneh vzrastla v srcih vseh tako mnogokrat zgubljena vernost, in naj bi nam čas ne prinesel samo zaželjeni mir, ampak tudi zavest, da imamo pravi blagor pričakovati samo od njega, ki se imenuje Knez miru.

—Poljski legijonaši in strelci v Ljubljani. 11. nov. dopoldne je posebni vlak pripeljal v Ljubljano okolu 218 ranjenih in obolelih uniformiranih poljskih legijonašev in strelcev. Na kolodvoru so prišli k sprejemu dež. predsednik baron Schwarz, dež. glavar dr. Ivan Šusteršič, podpolkovnik Malisch, ravnatelj drž. policije grof Kuenigl, predsedniki "Rdečega križa" gg. okrajni glavar Del Cott, ces. svetnik Mathian in g. Kosler, nadštabni zdravnik dr. Geduldiger z več zdravniki itd. Dame "Rdečega križa" so postregle Poljakom z gorkimi jedili. Med došlimi je bilo 28 težko ranjenih. Pripovedovali so, da so se borili proti Rusom na Ogrskem in potem 24. avg. pri Nadworni in Molokowu. Pripovedovali so, da je ondi bilo 30,000 Rusov proti 8000 našim. Sedaj so bili nekaj dni v kvaranteni. Večina se je v kvaranteni že precej dobro opomogla. Mnogi so bili že precej živahni ter se jim je videlo, da so že pozabili na prestano trpljenje. Med strelci so bili tudi mladi, okolu 15 let stari dečki.

— Gospod Ljubiša Iličič, bivši prvi tenorist slovenskega gledališča, je angažiran za prvega tenorista v Karlovem gledališču na Dunaju, poje pod imenom Louis Illing, zdaj glavno vlogo v opereti "Poljska kri".

— Nesreče. 13letni posestnikov sin Jože Majde iz Dobrnič je padel pod voz, si zlomil desno roko ter se poškodoval na glavi, da mu je za dlan široko ogoljena lobanja. — Jože Drobnič, delavec lesne tovarne v Soteski, se je ponesrečil v gozdu. Hlod mu je padel na levo nogo in mu jo strl. Ponesrečenca sta bila prepeljana v kandijsko bolnišnico.

— Umrla je pri Kranju gospa Ivana Sporn, soproga prožnega mojstra.

— Žalostna smrt. Desetletni posestnikov sin Ivan Kukovec v Tratni je metal po nekem bregu kamenje. Ko je izprožil neko veliko skalo, je ta zadela 17letno posestnikovo hčerko Elizabeto Marcen na glavo in jo ubila.

— Umrli so v Ljubljani: Sestra Berta Uršula Koren, usmiljenka, 28 let.— Marija Kolar, bivša gostilničarka, 62 let. — Marjeta Cerar, kajžarica, 70 let. — Terezija Slavič, hči, tobačne tovarne delavca, 4 tedne. — Frančiška Povšič, delavčeva žena, 45 let. — Terezija Šefic, čevljarjeva hči, 10 dni.

ŠTAJARSKO

— Na severnem bojišču je padel učitelj Valentin Sinkovič iz Maribora.

— Dve sestri zaporedoma umrli. Od Sv. Ilja pri Velenju se poroča: Dne 8. novembra je umrla Genovefa Sredenšek, po dom. Jelenova; bila je 10. t. m. pokopana. Še tisti večer ji je sledila v smrti njena sestra Ana.

— Na potopljenem podonavskem topovskem čolnu "Temeš" se je nahajal tudi mornar Rudolf Simonič, bivši načelnik mariborskega "Orla". Iz dosedanjih poročil ni posneti, ali se je Simonič rešil ali ponesrečil.

— Padel je na severnem bojišču trgovec pri Sv. Trojici v Slov. Goricah Ferdinand Golob. — Pokopali so v Celju na bojišču padlega svetnika graške trgovske in obrtne zbornice Karola Moertl.

— Gališki begunci na Štajerskem. V Brežice je došlo 370 galiških beguncev, za katere so pripravili stanovanja v opuščeni tvornici palic. Del beguncev stanuje v zasebnih stanovanjih. V Št. Mihael na Zgornjem Štajerskem je došlo dozdaj 1600 galiških beguncev. Večino so nastanili v neki nekdanji tvornici. Premožnejši begunci so se nastanili v zasebnih stanovanjih ali so pa odpotovali v druge kraje.

— Na koleri umrl je v Ljubnem (Zgor. Štajersko) v bolnišnici nadomestni rezervnik Jožef Lambrecht 10. pešpolka.

— Zaprli so v Gradcu 34 letnega agenta Alojzija Vodenik radi hudodelstva poneverbe in ker je ogoljufal za 1680 kron.

— Patrona — igrača. Dvanajstletni sin mizarskega mojstra Maks Jezernik iz Ostrošan pri Celju se je mudil 28. novembra v delavnici svojega očeta. Mizarski pomočnik Ivan Juvan se je ravno igral z ostro patrono. Vtaknil je patrono v železno, preluknjano orodje in je dečku grozil, da bo nanj ustrelil. Ko je Maks hotel prestrašen zbežati, je Juvan z udarcem res sprožil patrono, ki je dečka ranila. Proti Juvanu so vložili ovadbo.

PRIMORSKO.

— Tomo Šorli — ujet. V ruskem ujetništvu se nahaja notar iz Podgrada Tomo Šorli, ki je kot poročnik 47. pešpolka odšel na bojišče.

— Iz vojaške bolnice v Budimpešti je prejela "Edinost" sledeči dopis: Javljam Vam, da se z menoj nahaja v tukajšnji bolnišnici neki Jakob Podgornik iz Bukovega pri Grahovem ob Bači. Njemu so tudi nogo odrezali, kakor meni. Branil se je vse do zadnjega. Zdravniki so mu prigovarjali in prav tako tudi jaz, kajti šlo je za njegovo življenje. Z ozirom na to, da si Podgornik ne bo mogel tako lahko služiti kruha, se je obvezala neka baronica, da ga bo skozi tri leta podpirala dnevno z dvema kronama, neki zdravnik pa mu je zagotovil enako podporo za vse življenje. Tako bo revežu vendar pomagano. Vas pozdravljam, s spoštovanjem Anton Ekomperle.

— Trst, 17. nov. Včeraj so se začele subskripcije za vojno posojilo. Tudi v našem mestu so se skoro pri vseh bančnih zavodih podpisale zelo znatne vsote. Tako se je podpisalo pri podružnici kreditnega zavoda tekom dopoldneva 2½ milijona, med drugimi je podpisala pol milijona akcijska družba, ki je lastnica rafinerije mineralnega olja. Pri Banci comerziale Triestina se je podpisalo tekom dneva 800,000 kron, med drugim od tvrdke G. Econome e figlio 250,000 K in od tvrdke Mimbelli 100,000 K. Pokojninski zaklad uradnikov avstrijskega Lloyda je podpisal 250,000 K. Tudi avstrijski Lloyd bo podpisal znatno vsoto. Znatne vsote se podpisujejo tudi pri poštni hranilnici.

HRVATSKO.

— Prihod ranjencev na Reko. Dne 26. nov. je prišlo iz srbskega bojišča na Reko 336 ranjencev.

— Nesreča pri Cirkvenici. — Utonilo 8 oseb. Z jadrnico se je peljalo dne 17. nov. 6 prebivalcev iz Cirkvenice na otok, a radi močne burje se niso mogli vrniti. Šli so peš v Silo, kjer so najeli jadrnico, s katero jih je hotel njen lastnik Jurij Car s svojim sinom Ivanom prepeljati v Cirkvenico. Ko se je nahajala ladja že 25 metrov pred Cirkvenico, jo je silovita burja vrgla na skalo. Ladja se je razbila, vseh osem oseb je ppadlo v morje, kjer so utonili. Vojak, ki je stražil na bregu, je videl strašen prizor. Klical je na pomoč, neki parni čoln je hitro odrinil na pomoč, a potegnili so iz vode le še 7 mrličev, 8 truplo je izginilo brez sledu.

J. C. Adler & Co.
priporoča rojakom svojo
Mesnica
Tel. 101 Joliet, Ill

Dr. Martin J. Ivec
SLOVENSKI ZDRAVNIK
Physician and Surgeon
900 N. Chicago St., Cor. Clay
JOLIET, ILL.
Urad zraven slovenske cerkve.
Telefon N. W. 1012, all Chicago telefona:
Urad 1354 J. Dom 2192 L.

The Will County National Bank
of Joliet, Illinois.
Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.
Kapital in preostanek $300,000.00
C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik
HENRY WEBER, kašir.

STENSKI PAPIR
Velika zaloga vsakovrstnih barv, oljev in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.
Alexander Daras
Chi. Phone 376. N. W. 927.
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.
N. W. telefon 556

WALTER R. PADDOCK, lastnik.
A. W. FLEXER, lekar.
PADDOCK'S PHARMACY
101 WESTERN AVE., JOLIET, ILL.
Chicago tel. 1203.
Največja zaloga vsakovrstnih zdravil, okrepčil in mazil.

J. P. KING
Oba telefon štev. 8
Lesni trgovec.
Clinton in Desplaines Sts. Joliet

FIRE INSURANCE.
Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k
ANTONU SCHAGER
North Chicagi Street
v novi hiši Joliet National Banke.

W. C. MOONEY
PRAVDNIK-ADVOKAT.
4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.
Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

A. NEMANICH, preds. M. STEFANICH, tajnik. S. OLHA, blag.

Slovenian Liquor Co.
1115-17-19 Chicago St
JOLIET, ILL.
GLAVNICA $50,000.00.
Ustan. in inkorp. leta 1910
Družba naznanja rojakom, da ima veliko zalogo izvrstnih vin, žganja in drugih pijač, koje prodaje na debelo.
Rojakom se priporoča za obila naročila.
Pišite po cenik v domačem jeziku, ali pa po našega potovalnega zastopnika.
Potovalni zastopnik: Fr. Završnik.
Naše geslo: Dobro postrežba; vašepa bodi: Svoj k svojmu!
Ilirija Grenčica v steklenicah in Baraga Zdravilno Grenko Vino.

Mestna hranilnica ljubljanska
V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3., KRANJSKO.
Denarnega prometa koncem l. 1913 je imela 700 MILIJONOV KRON, VLOGE znašajo nad 43,500,000 kron, REZERVNI ZAKLAD PA 1,330,000 KRON.
Vložen denar obrestuje po
4½ %
brez vsakega odbitka.
Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONTROLA OD VLADE IN CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA s vsem svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAKA IZGUBA denarja — tudi za časa vojske — je IZKLJUČENA.
Denar pošiljajte po POŠTI ali kaki ZANESLJIVI BANKI. PRI BANKI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI" in NE v kako drugo manj varno šparkaso". HRANILNICI PA TAKOJ PIŠITE, PO KATERI banki dobi Vaš denar.

GERMAN
Loan & Savings Bank
MARTIN WESTPHAL
212 N. Bluff Street JOLIET, ILL.

E. H. STEPANOVICH
edini hrvatsko-slovenski pogrebnik,
9251 E. 92 St., S. Chicago, Ill.
Tel. S. Chicago 1423.
Rent. tel. S. Chicago 1606.
Ambulanci in kočije, ter avtomobili za vsako prigodo in vreme.

430 STRANI OBSEGA
Veliki Slovensko-Angleški Tolmač
prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.
Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.
Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:
V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Amerikanski Slovenec.

Ustanovljen l. 1891.

Prvi največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Društva sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek

SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.

Inkorp. l. 1899.

v lastnem domu 1006 N. Chicago St.

Joliet, Illinois.

Telefon: Chicago 100.

Naročnina:

Za Združ. države na leto.....$2.00
Za Združ. države za pol leta....$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

CERKVENI KOLEDAR.

10.	jan.	Nedelja	Pavel p.; Agaton.
11.	"	Pondeljek	Higin pap.; Pavlin.
12.	"	Torek	Arkadij, Ernest.
13.	"	Sreda	Veronika; Leoncij.
14.	"	Četrtek	Felix.
15.	"	Petek	Maurus.
16.	"	Sobota	Marcel, Honorat.

CERKVENI GOVOR ZA PRVO NEDELJO PO SV. 3 KRALJIH.

Spisal škof Anton Martin Slomšek.

O dolžnosti otrok.

Jezus je šel ž njima, je prišel v Nazaret in jima bil pokoren.
Luk. 2, 51.

Imel je svoje dni bogat mož jednega samega sina in je celo mladega v tujo deželo poslal. Veliko let preteče, oče se postara in sin odraste, da se nista videla. Oče zboli in umrje, veliko premoženje pa sinu sporoči. Sina povabijo po premoženje; namesto jednega pa trije pridejo in vsak trdi, da je rajnega sin. Ni človeka, ki bi jih poznal. Gosposka ukaže, podobo rajnega na steber djati, vsem trem sinovcem pa v podobo vstreliti, rekoč: Kateri bliže v srce zadene, on je rajnega sin. Prvi vstreli in v desne prsi zadene; drugi zraven srca prebode; tretji prime za strel, se prestraši in strel odloži rekoč: Bog me obvaruj tudi podobo mojega ljubega očeta raniti. Ta je pravi, pristni sin rajnega očeta, ljudstvo zavpije in gosposka mu z veseljem premoženje izroči. Spoštuj očeta in mater ter ti bo dobro in boš dolgo živel na zemlji.

Tako je storil tudi božji mladenič Jezus, starišem pokoren in je zapustil sinom in hčeram lep vzgled. Oh, da bi ga le posnemali. Preveliko sedanjih otrok pa prebada srce, kakor ona dva nepristna sina, srce ne mrtvega, naslikanega, ampak živo srce svojega očeta in matere. In to je sedanje mladine najstrašnejša zakletev, največa nesreča. Spoštuj očeta itd.

Vas, preljubi sini in hčere, posvariti, največe nesreče obvarovati, vam pokazati želim:

I. Pravico, katera starišem gre, da jo zvesto dopolnite.

II. Krivico, katera se starišem godi, da se je varujete, ako hočete dolgo na zemlji živeti in vam dobro bo. Dobro poslušajte!

I.

Ni lepše in slajše zapovedi za tremi prvimi, kakor je četrta zapoved božja. Spoštuj očeta in mater itd. To že vsakemu srce pravi, kri pove, ako še ni od pregrehe ostrupljena. Cela narava vam veli, otroci vi:

1. Očeta in mater v časti imejte! Kdo je prvi poslušal vaš jok ,kakor oče, ki vas je zibal in pestoval; kdo vas je povijal in snažil, ko vaša dobra mama? Oče in mati sta se vas prva usmilila, ko še drugi za vas niso vedeli; prvo čast za Bogom jim skažite tudi vi! "Iz celega srca spoštuj svojega očeta in ne pozabi porodnih bolečin svoje matere; pomisli, da si od njih rojen; kako jim boš povrnil, kar so ti dobrega storili?" (Sirah 7, 29—30). Tako je egiptovski Jožef v časti imel svojega očeta Jakoba.

2. Otroci! pokorni bodite svojim starišem v pravičnih rečeh; oni so vaši prvi učitelji in vladarji. Kaj bo iz drevesa, ki se ne da poravnati, iz konja, ki se ne da ukrotiti? Kaj bo iz otroka, ki starišev svojih ne sluša? Divjačina bo. Kar se je godilo zgubljenemu sinu, bo se godilo vam mladeniči, ki brez dovoljenja očetovega po dobrih voljah hodite ,zapravljate poštenje in premoženje; vam, vi deklice, ki matere še ne poprašate, kadar greste na ples ali nevaren sprehod. Kdor ne uboga, je brez Boga. "Odpri dobremu svetu svoje uho in daj se podučiti, da se boš zmodril. Neumen je, kdor očeta nauke zaničuje; kateri svojemu očetu žalost in svoji materi težave nareja, je hudoben" (Prip. 19, 20). Tako lepo je ubogala Rut svojo taščo Noemo in je bila srečna.

3. Otroci! strežite svojim starišem in pomagajte jim, dokler jih še imate; radi bi jim stregli, pa jih ne bote imeli. Ali ni mati po noči vstala, tebi prsi dajala? Ni oče svojim ustam pritrgal in tebi dal? "Otroci se naj svoje ljudi spoštovati učijo in svojim roditeljem povračevati dobro z dobrim; to dopade Bogu" (I. Tim. 5. Sirah 3, 14—15). Jezus svoje ljube matere tudi na križu pozabil ni. Veselite se velike sreče, očeta in mater do sive starosti imeti, četrto zapoved božjo nad njimi dopolniti; in kadar umrjejo, mirno oči zatisnite jim. Očeta in mater od hiše poneso, blagoslov četrte zapovedi pa pri vaši hiši ostane. To je pravica, ki starišem gre. Poglejte pa tudi krivico, katera se starišem godi.

II.

Žalostna je ta resnica, da jeden oče in mati po desetero otrok izredita in preskrbita, pogostokrat vseh deset svojega starega očeta, svoje matere na stare dni preživeti ne more. Ker prave otroške ljubezni do starišev v otroškem srcu ni, se največja krivica godi in takih krivic je po svetu veliko, katere kot ostre sulice starišev srce prebadajo. Tako so:

1. Kljubost in neubogljivost v mladih dneh. Ukažejo oče kaj storiti in ti vprašaš: zakaj? rečejo mati kam iti in ti praviš: kaj mi bote dali? Kljubuješ starišem in jim se žalostjo srce prebadaš. Solza se materi nad takim kljubostnim otrokom po licu udere, krivica pa v nebo za šibo vpije. "Otroci slušajte svoje stariše," opominja sveti Pavel; "zakaj to je dopadljivo pred Gospodom" (Kol. 3, 20).

2. Zanikarnost in lenoba k dobremu. Noče otrok v šolo hoditi, ne doma priden biti, se nobenega dela prav prijeti, pravega stana ne izvoliti, dela skrb očetu, dela žalost materi, da pogosto zdihujeta: kaj bo iz tega otroka? Mlado drevce pokaže, ali bo trn ali sadonosno drevo; kaj pa vi otroci kažete svojim starišem? Otrok, ki se na premoženje starišev zanaša, svojo srečo na pesek zida.

3. Razuzdanost in nespodobno zadržanje. Sin, kateri se le po novi šegi vede, ga cele noči doma ni, hči, katera le na lepa oblačila gleda, vsako plesišče pomete, dela očetu in materi velike skrbi. In kadar otroka za sinom prineso in mati nesrečno hčer k domu dobi, oh, kdo šteje solze, ki se nad takimi otroci prelivajo! Razpuščeni otroci so starišev počasna, pa gotova smrt.

4. Nezvestoba pri delu in premoženju. Prve plenice otroku mati priskrbi, prvi košček kruha oče zasluži; kako jim pa vse to hudobni otroci povračujejo? Sin očeta goljufa, krade in tudi posilem vzame, da ima s čim piti in razuzdano živeti. Ravno tako nezvesta hči dela in skrivaj od hiše prodaja. Kaj pa pravi sv. pismo o takih otrokih? "Kdor svoje stariše okrade in reče, da ni greh, on je razbojnikov tovariš" (Prip. 28, 24).

5. Nehvaležnost in kratenje izgovorjene pravice. Hlapec ima dobro službo, po krčmah ženstvo napaja, njega oče pa vbogajme prosi. Ali je to prav? Dekla olišpana hodi, mati se pa pokriti nima s čem. Je to pravica? Sin in snaha, zet in hčer v lepi sobi prebivata, stara pa v temni čumnati na stare dni kučita in če hočeta svoj prevžitek imeti, se morata z mladimi kavsati in toževati, z najbornejšim blagom za dobro vzeti. Godi se jim kakor mošnji, kojo zavržemo, kadar denarjev v njej ni. Pa tudi pravica božja ne spi. Moder svet daja sv. Duh starišem: "Ne daj svojemu sinu, ne sorodstvu oblasti ,in premoženja nobenemu ne daj, dokler živiš. Boljše da otroci tebe prosijo, kakor bi ti otroke" (Sirah 20—22).

6. Zasramovanje in zaničevanje. Kdo se otroka prvi podstopi, kdo zagovarja, kdo ga na noge spravi? Očeta in mater pa marsikateri sin noče spoznati, se jih sramuje, če nosijo kmetiško suknjo, on pa gosposko. Papež Benedikt XI. ni hotel matere svoje spoznati po gosposko oblečene. Mati hiti in se v svojo borno haljo obleče in zopet k papežu, svojemu sinu, gre. Papež mater objame, rekoč: "Zdaj poznam svojo staro preljubo mater." Tako sv. pismo uči. (Sirah 3, 14—15).

7. Zarobljenost do svojih starišev. Ti očetu in materi besedueš, jih hudo gledaš, celo preklinjaš ali svojo hudobno roko stegneš nad nje! Veš kaj sveto pismo pravi? "Krokarji naj takemu oči izkljujejo in mladi orli požrejo" (Prip. 30, 17). "Kdor svoje stariše preklinja, njemu luč v sredi teme ugasne" (Preg. 20, 20). Kdor očeta do praga privleče, njega sunejo otroci čez prag.

Sv. pismo nam pove od nesrečnega Kama, Absoloma in več drugih hudobnih otrok, pa srečnega ne pozna, ki je stariše grdo imel. Po svetu vidimo in slišimo o mnogoterih otrocih, pa srečnega ne najdemo, ki četrte zapovedi ne dopolni. Ali vi katerega poznate? Oh krivice, katere se starišem gode, so ostre pušice, koje prej ali slej hudobne otroke zadenejo. Bog je nehvaležnost otrok zaklel: "Preklet bodi, kdor svojega očeta in svojo mater ne spoštuje; in vse ljudstvo naj reče: Amen" (V Mojz. 27, 16).

Konec. Dosti sem žalostnega povedal od malopridnih otrok; naj tudi kaj veselega od dobrih povem. Uboga kruljeva udova ni dolgo časa v cerkev mogla. Vsako nedeljo je zdihovala, da bi rada pri sv. maši bila, pa hoditi ne more. Solze jo polijejo ter pobožno križec rožnega venca na usta pritisne, s katerim je doma rožni venec molila. Njena vrla sina, preubožna, da bi materi voz najela, naredita za nošo čeden stol, mater nanj posadita in v cerkev neseta. Solze so ljudi polile za to otroško ljubezen. Šli so in jima stezo z rožami potrosili. Kako lepo je to! Tudi vi sini in hčere tako storite, četrto zapoved zvesto spolnjujte in tudi vam bodo cvetele rože sreče in veselja po potu življenja vašega. Amen.

DUŠNO PASTIRSTVO NA BOJNEM POLJU.

Vojaški duhovnik P. dr. Christo pošilja "Augs. Post" sledeče ganljivo poročilo z bojišča v vzhodni Francoski:

Popoldne jahamo po potih ob robu gozda, kamor se vračajo vojaki iz strelnih jarkov. Gospodje častniki nam povsod skazujejo največjo uslužnost, kjati takoj sporoče moštvu, da je prišel katoliški vojaški duhovnik. In zopet jih je na stotine, ki porabijo to priliko za sveto spoved. Spovednica je sedlo na kakem štoru. Vedno moramo biti pripravljeni na vsakovrstne dogodke. Tako je bilo tudi pred tremi dnevi v bližini naših težkih havbic, ki vsakih deset minut sipljejo svoje strahupolne granate v sovražnikove postojanke. Kar naenkrat v zraku ropotanje motorja. Francosko letalo! Svetlobel oblaček se dvigne na sinjemodrem nebu: prvi šrapnelski strel v pozdrav sovražnikovemu letalcu. Cel venec eksplozivnih oblačkov obdaja dvokrovnik. Zastonj! Kar naenkrat, pok, eksplozija, druga. Letalne bombe so bile namenjene neki kompaniji na maršu. K sreči sta zgrešili svoj cilj. Sedaj začno delovati, najnovejše letalno orožje, jeklene puščice sikajo proti zemlji. Kratko povelje: "Za karabine!" Moji izvrstni spovedanci skočijo med kesanjem in dobrim sklepom pokonci in pritisnejo karabinerje na lica. "Vizir 800!" Salva za salvo poka v solnčno višavo. Toda brez uspeha, letalca ne morejo spraviti na tla: je previsoko. In nato moji ljudje zopet pobožno pokleknejo k mojim nogam, kakor da se ni ničesar zgodilo.

Mojega tovariša so zadevajoče granate celo motile, tako da sta spovednik in spovedanec morala iskati kritja.

Končno sem obljubil možem, da jim bom drugo jutro bral sveto mašo. Kako so se jim zasvetile oči, hvaležno in veselo.

Prihodnjega dne sem ukazal zapeljati svoj vojaški oltar v puhteče gozdove argonske. Pod varujočim obokom širokovejnatega drevesa smo ga postavili. Po vseh gozdnih stezah in grmovju in okolici je postajalo živo. Utrujeni in premrazeni od hlada in noči so prihajali. Pa kaj, saj so bili lahko zopet enkrat pri sveti maši. Dva vojaka sta klečala kot strežnika. V votlo grmenje topov je srebrnočisto pozvanjal zvonček k spreminjevanju. Globokosklonjeni in v spoštljivem molku so milili svojega Zveličarja, čigar ljubezen je bila tako zvesta, da jim je celo sledil v smrtne nevarnosti na bojno polje.

"Tvojemu Stvarniku, tvojemu učeniku!..." done tako ljubko in pobožno. Po kratkem nagovoru pristopijo vsi možje, vrsta za vrsto, k mizi Gospodovi. Četudi je bila uniforma umazana in okrvavljena, roka začrnela od smodnika, vse ubožno kakor v betlehemskem hlevu, toda bolj pretresljivega in učinkujočega svetega obhajila si ne moremo misliti, kakor je bilo to skupno sveto obhajilo v krvi napojenih argonskih lesovih.

Proti koncu svete maše je prišla naglih korakov nova kolona. "Ah," je rekel poveljujoči častnik, "ali je sveta maša že končana? In mi smo se je tako veselili!" Žalost in razočaranje je bilo na licih vseh. "Dobro," pravim, "tudi Vi boste imeli svojo sveto mašo!" Kako so bili hvaležni!

In tako sem bral še drugo sveto mašo in vse obhajal. Skupno smo se nato zahvalili. Saj smo vsi imeli toliko povedati svojemu Zveličarju. Mlad častnik, kateremu ni srce v gromenju topov in bliskih salv niti za najmanjši del sekunde utripalo hitreje v prsih, je nosil železni križ — ta častnik si je brisal svetle solze v očeh.

Kdo je bil srečnejši, dobri vojaki ali vojaški duhovnik ,ki je smel deliti toliko tolažbe!

OKLOPNI VLAKI.

"Norddeutsche Allgemeine Zeitung" piše: V sedanji vojni igrajo železnice prav posebno vlogo in čuditi se je, kako hitro se tudi železnice v sovražni deželi pritegnejo v službo za vojaške svrhe. To je pa težavno posebno zato, ker so tako Belgijci kakor Francozi malone vse železniške proge poškodovali; vse so razdrli, od najpriprostejšega dela do umetnih zgradb, katerih poprave so trajale po več tednov.

Čete v ospredju pa potrebujejo dovoza municije, živil, ojačenj itd. Treba je tedaj nemudoma pregledati železniške proge in dognati, kako daleč proti fronti so sposobne za obrat. To nalogo imajo večinoma železniške stotnije, ki imajo v to svrho na razpolago avtomobile, ki pa niso vselej praktični, ker se je treba z njimi držati ceste in so tudi brez brambe izpostavljeni obstreljevanju nezanesljivega prebivalstva. Izvrstno sredstvo za poizvedovanje pa tvorijo oklopni vlaki. Lokomotiva in vozovi so obdani z jeklenim pločevinastim oklepom, ki daje varstvo pred ognjem iz pušk i nstrojnih pušk. Za aktiven boj usposablja vlak pehotna posadka in strojne puške. Ako je omogočeno veliko dalekosežnejše pregledovanje proge nego v brez pomembnih avtomobilih. Pa tudi za dovoz municije in živil so oklopni vlaki jako porabni tam, kjer kolone niso varne radi nezanesljivosti prebivalstva ali drugače nevarnih okoliščin. Tako služijo oklopni vlaki n. pr. za dovažanje vsega potrebnega daleč v ospredju se nahajajočim konjiškim divizijam ter za zvezo med posameznimi oddelki čet.

Da pride lahko časih tak vlak v jako težaven položaj, je naravno. V zgled naslednji slučaj: Neki oklopni vlak je dobil nalog, da pelje municijo in živež v ospredje skozi ozemlje, v katerem stoji sovražna trdnjava, katero je bil pa sovražnik po došlih poročilih zapustil. Vlak je odšel krog 2. ure popoldne in po štiriurni vožnji dospel bližino trdnjave. Dva kilometra pred trdnjavo je vlak nenadoma zadel na razstreljene tračnice, katere poškodbe v temi niso bili pravočasno opazili. Lokomotiva je srečno prevozila dotično mesto, prvi voz je pa skočil iz tira. Komaj se je vlak ustavil, že so se na desni in levi prikazala svitlobna znamenja in pokati so začele puške — vse delo kmečkega prebivalstva. Čez par minut so začeli tudi s trdnjave streljati s težkimi topovi. Tu je bilo treba naprej popraviti progo in spraviti voz na tir. To se je zgodilo v 20 minutah, tekom katerih je posadka na vlaku odgovarjala na streljanje prebivalstva. Še je upal vodja, da bo mogel izvršiti svojo nalogo, ko se je pred vlakom nenadoma pokazala močna strelska vrsta. Tedaj je uvidel, da bi bil ves trud in upor zaman. Toda četudi vlak topot ni dosegel cilja, se je pa ob tej priliki neovržno dognalo, da je bil v trdnjavi še vedno sovražnik.

Dioniz I. kot pesnik.

Sirakuški vladar Dioniz I. (406—367 pr. Kr.) se je štel za velikega pesnika. Zlagal je pesni in tragedije, vabil imenitne može na svoj dvor in jih zelo odlikoval, samo da so ga hvalili. Pesnik Filoksen ga pa ni hotel priznati za dobrega pesnika in je bil raditega obsojen na delo v kamnolomu. Prijatelji so prosili zanj, Dioniz ga je pomilostil, povabil k obedu in ga zopet vprašal, kakšne so njegove pesni. Filoksen mu nič ne odgovori, obrne se kar k strežajem in jim reče: "Peljite me takoj nazaj v kamnolom!" Tudi Dioniz se je smejal. — Drugič ga je vprašal Dioniz, kakšna je njegova najnovejša žaloigra. "Zelo žalostna," je bil dvoumni odgovor. Dioniz si je kritiko po svoje razlagal in je bil zaflovoljen.

Epaminondova obtožba.

Slavni tebanski poveljnik in državnik je bil obtožen, da si je v boju s Špartanci pridržal poveljstvo protipostavno nad štiri mesece. Zagovarjal se je jako spretno in konečno izjavil: "Prelomil sem besedilo postave, res je, zaslužil sem smrt; zapišite pa na moj grob: Tu leži pokopan mož, ki je premagal Špartance pri Levktri, jih poiskal v Šparti sami, ki je osvobodil Mesenijo; moral je umreti, ker je prelomil postavo občnemu blagru v prid." Ljudstvo je ploskalo, sodniki so ga oprostili.

Vrednost knjig.

Mnogi mislijo, da je končna usoda knjig prah in pozabljivost. Celo slavni kardinal Manning je zapisal podobno mnenje, ko je primerjal pomen knjige in časopisa. V tem je imel popolnoma prav, saj dandanes presega časopisje s svojimi podlistki takorekoč najboljše knjige. Vse bere listke, črtice, sličice — a za daljše povesti in pomenljive razprave moderni svet nima časa. In vendar ostane vrednost knjig neprecenljiva! Knjige, dobre in poštene vsebine, so — rekel bi — vekotrajne. Svetišča in palače se bodo zrušile, slike in spomeniki sčasoma poškodovali, — knjiga pa, če je vestno spravljena, ostane, kajti čas ne zmore ničesar proti velikim mislim, ki so sbranjene in takorekoč uresničene v knjigi. Ideje in misli živijo, ker so se rodile v glavi mislečega človeka. Človeški duh udejstvuje svoje potence na najrazličnejše načine — knjigah, slikah, kipih in drugovrstnih umotvorih. Zato je knjiga, če je v resnici dobra, neizmerno velike vrednosti in skoraj — človeško rečeno — večne trajnosti.

Godba izpreobrnila pijanca.

Dr. Foerster piše med drugimi tudi to-le: "Bil je župnik, ki je ob vsaki priliki, ko je slišal govoriti o kakem pijancu, rekel: "Rad bi vedel, kaj je vzrok njegovega pijančevanja?" Pa je poizvedoval in skoraj vedno izvedel, da pije ali zato, da bi v pijači pozabil kak nesrečen korak, ali ker ima premalo veselja do svojega dela, ali ker ga razjedata žalost in skrb, ki jih ne zna drugače pregnati, kakor s pijačo. —Ne kaže torej pijanca takoj zaničevati, ampak misliti na to, kako bi se dal dvigniti. Otroci sami lahko marsikaj pripomorejo, da se takemu očetu začne bolj dopadati v domači hiši, kakor pa v gostilni. Znano mi je o enajstletni deklici, ki se je učila igrati na citre, da bi zvečer kaj zaigrala očetu—delavcu in pijancu, ko pride iz tvornice. Ko je prvič poskušala praskati po strunah, je seveda šlo kar skozi ušesa in oče je kar drl v gostilno. Toda kmalu se je toliko priučila, da je začela igrati lepe, sanjave in melodijozne narodne pesmi. Tedaj pa oče ni več tekel v krčmo. Obsedel je doma. Mirno kadil svojo pipo tobaka in prisluškoval mehkim glasovom citer. In sčasoma je tudi okoli njegovega srca postalo mehko, in kar je prej dobrega v srcu spalo, se je prebudilo in vzklilo v lepše žjvlienje."

Kaj so bili očetje velikih mož?

Virgilov oče je bil sluga in veliko let suženj. Shakespearov oče je imel trgovino z drvmi. Washingtonov oče je bil farmar. Oče Abrahama Lincolna je bil dninar in šele pozneje je imel malo farmo. Demosten je bil sin kovača, Kolumb sin tkalca in tudi sam je bil izučen v tem rokodelstvu. Faradayev oče je bil kovač in je zelo branil sinu delati kemične eksperimente.

Besedni zaklad nekaterih neslovanskih jezikov.

Med vsemi jeziki sveta ima angleški brez dvoma največ besedi. Zlasti se je v minulem stoletju zaklad besedi v angleščini vsled napredka tehnike, znanstva itd. silno pomnožil. Kot se splošno ceni, imajo Angleži do 250,000 besedi. Za angleškim pride nemški, čigar bogastvo obstoji v 80,000 besedah, za nji mitalijanski s 45,000, francoski s 30,000, španski z 20,000 besedami. Med orijentalci imajo brez dvoma Arabci največ besedi; Kitajci imajo 10,000 besednih znakov, ki se dajo kombinirati v 45,000 zloženk. Indijski jezik ima 67,000 besed; Turki rabijo le 22,000, prebivavci daljnih Havajskih otokov pa 15,000 besed; Culukafri izhajajo z 8000 besedami in nekateri narodi imajo komaj kakih 2000 besed. Iz tega lahko sklepamo, da imajo narodi tem več besedi, čim više stoje glede kulture, ali, da je besedni zaklad kakega naroda hkrati merilo njegovega kulturnega stanja.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic), za	$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond, Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond, Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	$9.00
Hollaand Gin, zaboj (15 steklenic) za	$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

OBA TELEFONA 67

Kupite premog zdaj, ko ga dobite ceno.

Najboljši Wilmington Premog

$3.50

TONA

American Coal Co.

(FRED W. EGGER)
1210 N. Chicago St. JOLIET.
Razvažamo hitro na vse kraje mesta.

Ta banka plača

3%

obresti

na vlogah

Joliet Trust & Savings Bank

Barber Building, Joliet, Ill.

Glavnica $100,000.00 Jamstva fund $50,000.00

ARCHIBALD J. McINTYRE, Pred.
ERVIN T. GEIST, kasir.
THOS. F. DONOVAN, Podpred.

TA BANKA JE POD DRŽAVNIM NADZORSTVOM.

Društvo sv. Družine

(HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljeno 2º. nov. 1914::::JOLIET, ILLINOIS

ODBOR:

Predsednik.....George Stonich, 813 N. Chicago St.
Podpredsednik.....Stephen Kukar, 1210 N. Broadway
Tajnik.....Josip Klepec, 1006 N. Chicago St.
Zapisnikar.....Anton Nemanich, Jr., 1000 N. Chicago St.
Blagajnik.....John Petric, 209 Indiana St.
Duhovni vodja.....Rev. John Kranjec, 813 N. Scott St.
Reditelj.....Frank Kocjan, 907 N. Bluff St.

NADZORNIKI:

Anton Sraj, Jr.....1109 N. Broadway
Nicholas J. Vranichar.....1215 Summit St.
Jos. M. Grill.....1208 N. Broadway

Geslo: "Vse za vero, dom in narod."

To društvo sprejema moške in ženske od 16. do 55. leta za ude in izplačuje smrtnino in bolniško podporo $1 na dan; sprejema tudi podružnice v državah, kjer je mogoče dobiti licenco in posamezne ude iz vseh krajev Zjed. držav, Kanade in Mehike. Za nadaljna pojasnila pišite na tajnika. Vsaka slovenska in hrvatska družina naj bi bila pri Društvu sv. Družine, ker naša pesem peva: "Kjer so sv. Jožef, Jezus in Marija, tam bodi tudi naša kompanija."

Pristopite zdaj vsi — možje, žene, fantje in dekleta — dokler je tako nizka pristopnina. Vsi dobrodošli!

Kdor želi pristopiti, naj se oglasi pri tajniku.

Vsak ud dobi krasen stenski koledar Društva sv. Družine za l. 1915 pri tajniku, kadar pristopi ali vplača mesečnino.

NAZNANILO.

Vsem udom Društva sv. Družine in vsem slovenskim in hrvatskim rojakom in rojakinjam, ki se zanimajo za to organizacijo, se tem potom službeno naznanja, da je Društvo sv. Družine na svoji prvi redni mesečni seji sklenilo:

1. Da ostane zadeva glede pristopa, kot do sedaj, dokler ne pristopi 500 udov.
2. Da je Društveni odbor pooblaščen sprejemati Podružnice in društva v državi Illinois in v tej zadevi delovati po svojem najboljšem prepričanju.
3. Da se Društvo sv. Družine čimprej inkorporira v tej državi.

Z bratskim in rodoljubnim pozdravom ODBOR.

KRASEN STENSKI KOLEDAR DRUŠTVA SV. DRUŽINE

pošljemo vsakemu rojaku in rojakinji, če nam pošlje 5c (pet centov) v znamkah, kar pokrije poštnino itd. Pišite ponj na tajnika: Jos. Klepec, Joliet, Ill.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

njih lastni zemlji, od druge strani pa prav po židovsko izžemali! A kdo je tega kriv, je tudi veliko vprašanje. Da, krivi so v prvi vrsti slovenski starši, kateri niso vcepili svojim otrokom v srce svojega milega materinega jezika, ampak jih pustili, da jih je Suedmarka poturčila za vsenemške janičarje, kateri bi utopili Slovence v žlici vode, samo da jim bi bilo mogoče. Kaj ne, to so tisti, ki vpijejo po naših rodnih tleh "Die Wacht am Rhein" in "Deutschland ueber Alles"!

Da, krivi so tudi tega bili vsi slovanski poslanci na Dunaju. Poljaki so bili zoper Čehe, Slovenci zoper Hrvate in jeden zoper drugega, a Nemci in Italijani so pa znali to dobro zase izrabiti. I. t. d.

Kaj ne, kako ostro je vlada občutila, ko so se Slovenci in Čehi in Hrvati skupno združili v parlamentu v zadnjih letih? I. t. d.

Poglejmo našo tužno Belokranjsko, kako dolgo se jo je vleklo za nos in skoro uničilo! Dolgovi so pregnali mladeniče in zdrave hišne gospodarje v tujino, da se rešijo dolga svojega bornega doma. Veliko jih je šlo, in njih marljive roke so tudi rešile domačijo dolga in vrnil se je domov, misleč, zdaj bom pa lahkó spet brez skrbi živel v domačiji. Ali kako so se mu oči izpremenile, ko je spet prišel domov in ko je videl, kako je še 100 let zaostala naša domovina odzadaj. I. t. d.

Prišli so časi, ko je dobil slovenski kmet svojo volilno pravico, in začelo se je gibanje po celi deželi, da prišla je v ospredje naša dična S. L. S. Kmet se je začel zbujati in S. L. S. mu je desna roka. Nasprotna stranka, kakor se jo že imenuje liberalna, je metala polena pod noge in še meče, kjer ji je le mogoče, S. L. S. Ali kmet je spre-videl in bil prepričan, da to je edina stranka, katera mu je v resnici v pomoč, in oklenil se je še bolj tesno iste, in tako se je otresel okovov liberalcev. Poglejmo malo njih delo, in vsaki slovenski kmet bo zadovoljen, koliko nam je storila Slovenska Ljudska Stranka. Vsaki Belokranjec ima zaupno uprte oči v to našo močno trdnjavo, in kliče: Proč s hinavci, kakoršne smo prej imeli, ki so kmete za nos vodili, veliko obljubljali, a nič pa storili, ampak še nas v tujino pognali, v tuje dežele, kjer se odpirajo slovenskemu kmetu oči.

Kaj ne, to so tisti naši prijatelji voditelji nemškutarji, ki kjer mu je priložnost prišla, tam je kmeta oskubel, zato mu pa še se smejal, kaj "zarukani" kmet ve. Da, ali vidite kaj teh ljudi tukaj v Ameriki, da bo s svojimi žulji zaslužil denar, kakor ga morajo slovenski kmeti? Ne, in še enkrat ne! Njim je boljša Amerika, in jim težko delo tudi prav neprijetno diši.

Da naj še omenim nam odlično osebo, kakor je naš prejšnji deželni glavar plem. Šuklje, kateri je rojen v Beli Krajini in ki je pred par leti nazaj hotel upeljati vinski davek na naše vinogradnike, dasi je sam vedel, da bo to najbolj udarilo ubozega belokranjskega vinorejca. Ali naši poslanci so se uprli temu in tako otresli od nas težko breme, katerega nam je hotel nas plemeniti g. Šuklje na vrat obesiti. Da, kaj njemu mar za rojake, saj on ima dovolj vsega na cesarskem Dunaju. Kaj njemu mar, ako belokranjskega kmeta otroci jokajo po skorji kruha! To ni njemu nič, saj on ima vsega dovolj.

Ali sprevidite, ljubi moji rojaki širom nam ljubljenih Združenih Držav? Premislite točno, in sprevideli bodete, da imam prav, da resnico pišem.

Nadalje. Kaj smo in kaj hočemo biti, sem bral v Glasu Naroda. Jaz bi priporočal, da dokler bomo imeli takšne vodnike, kakor sem vam jih zgoraj našteval, in dokler bojo se naši mestni ljudje zmiraj proti kmetom postavljali in rajši tujcem na zanjke šli, ni veliko upanja, da bi nam se predrugačili časi, pa naj pridemo pod to ali ono državo. A dokazi nam po povejo, da ravno Rusija je s Poljaki prav slabo ravnala, akoravno so bili Slovani. Ravnotako vse druge države, kjer različni narodi žive. Ravno Rusija je klicala v začetku vojne Italiji, da zdaj je njen čas, da vzame Trst in južne avstrij. pokrajine, katere veste da niso italijanske, ampak slovenske. Da, to je ta ljuba Rusija, ki hoče nas še hujšemu sovražniku dati v sužnost.

Priporočal bi slogo med slovenskim narodom, in ako bomo složni roko v roki, bomo veliko dosegli. A dokler bojo pa naši mestni gospodi še zmiraj sami brez kmetov hoteli gospodariti, pa tudi ne bo šlo, in to vejo že prav dobro in bode kmet kmalu obračunal ž njimi.

Poglejmo samo tukaj v Združenih Državah, kaj se vse godi med Slovenci. Kar pridne roke grade leta in leta za napredek nam milega slov. naroda, pa pride tak vmes, ki bi rad to vse v enem dnevu uničil, dasiravno ni nič za to žrtvoval. To pa lahko vidimo, da kjer so Slovenci ostali zvesti svoji sveti veri, tam so tudi napredovali in so ponosni na to, in njih otroki tudi znajo našo lepo slovenščino. In to je lepo in velikodušno delo, ker njih otroci so nam ponos. Kateri so se pa zgubili med neverniki in kateri tudi zmiraj vpijejo proti tistim svetim načelom, katera so najbolj pri srcu vsakemu vernemu Slovencu, in kateri se postavljajo in bi bili radi voditelji Slovenstva in to le radi dobičkov, dasi njihovi otroci niti govoriti ne vejo mile slovenščine, to so pa le nemškutarji tukaj. Veliko jih imamo in vpijejo, da se Bog usmili.

Ali ljubi moji Slovenci, kaj smo in kaj hočemo biti? Pa recimo enoglasno: Mi smo Slovenci, verni Bogu in svoji mili domovini, a drugo bode pa že orožje odločilo! Izdajalci niso bili naši očetje, pa tudi mi ne bomo, to so pokazali naši bratje in sorodniki ravno v teh resnih dnevih in bojo pokazali do konca vojske.

Zatorej Bog obvari nam ljubo domovino in nje vladarja v teh resnih dnevih, da bomo mogli še enkrat se združiti skupno z našinci, ki so onkraj oceana, po mogočni zmagi s ponosom nas vseh Slovencev!

Gotovo bode njih veliko, ki bodó obsojali ta moj dopis. Pa naj potrpijo, bo že bolje! Zatorej še enkrat: Bodimo vsi za napredek nam mile domovine in slovenskega naroda in svoje svete vere:

Trdni kot skala,
kakor hrast bomo stali
in Slovenstva pogube
vsi srčno varovali!

Zdaj pa želim vsem rojakom in rojakinjam po vseh Združenih Državah in onkraj oceana eno srečno in zdravo novo leto 1915! Vas pozdravlja Vaš

M. R. P.

Aurora, Ill., 31. dec. — Spoštovano mi uredništvo A. S.! Že 13 let prebiram vaš list, in čedalje bolj mi je priljubljen. Večkrat dobim v roke kakšen drugi list in ga malo pogledam, pa vidim, da ni za na kola ne, za na sani ne in ga zgazim v peč. Kadar dobim pa A. S., ga pa veselo preberem od kraja do konca, zato ker zmeraj vidim kaj zanimivega in poštenega v njem. Zato me dolžnost veže kakor katoličana, da pošljem naročnino še zanaprej, da bom še prihodnje leto 1915 čital lepe pripovedke in lepe poduke iz vašega lista. Tudi jaz bi rad eno krasno priobčil v vaš list, če boste tako dobri, da mi je ne vržete v koš, katero sem pred kratkim slišal. Poslušajte:

Bil je tukaj neki G. Drugač, precej bogat in pošten mladenič; vsakemu revežu je rad ustregel, če ga je le kaj poprosil. Namenil se je ženiti z nekim zalim in poštenim dekletom, po imenu Rezka, katera mu je obljubila, da ga vzame. In ravno ko so določili dan njune poroke, je pa en dan poprej umrl. Bil je precej pobožen in ni čutil posebnega greha na sebi in je šel naravnost do nebeških vrat. Vratar, ki ga ni spoznal za slabega, ga je pustil do nebeškega Sodnika. Kar se je tam okorajžil in prosil za en kotiček. Sodnik mu je rekel: "Prav rad bi ti ga dal, ker skoraj da ga zaslužiš, ampak še moraš iti poprej par dni v vice." "Kakšen greh pa imam zato?" ga je prašal G. Drugač. "Zato, ki si pustil pošteno dekle par dni predolgo čakati, ki je nisi poprej poročil." G. Drugač se je ves vdan podal na pot v vice. Ko pa ni prave poti našel, je bil zablodil v pekel. Kar stopi eden izmed tistih rdečih bratov k njemu in mu razkazuje vse sorte grozovitosti notri. Potem mu pokaže eno žensko, ki je bila z vročim lancem čvrsto zvezana z nekim moškim. Ta mož je imel svojo ženo, ona je imela pa svojega moža, in sta oba vedela zato in nista nič marala, in sta se vseeno ljubila naprej. Kadar sta umrla, ni Bog imel prostora zanju, ju je poslal v pekel, da se tam za večno ljubita čvrsto zvezana in preklinjata en drugega in očitata "ti si meni kriv — ti si meni kriva." Ko je G. Drugač to grozo videl, se je zmislil na svojo nekdaj zaljubljeno Rezko in se je kar stresel, ki se je bal, da ona, ki je zdaj še nedolžna, čez čas ravno tako naredi in da bo nazadnje pogubljena. Nato mu je začel reči brat pripovedovati o neki drugi Rezki, da jo že imajo v svojih zanjkah in da je v kratkem pričakujejo, ki je "ravno tako naredila, kakor tale, ki jo tukaj vidiš." Pravega imena mu pa ni hotel povedati, zato ki se je bal, da bi pozvedela in da bi se prezgodaj prestrašila. Nato je prišel noter poglavar od pekla in je spoznal, da ta človek ne spada k njihovi kompaniji in ga je spodil ven in mu je še na vratih z nogo eno priložil v zadnji konec. G. Drugač, ki ni mogel najti prave poti do vic, se je podal nazaj do nebeškega Očeta in ga prosil za milost, in obenem je še prosil za Rezko, ki na tem svetu joka in žaluje za njim in da nazadnje bi bila mogoče pogubljena. Gospod mu je rekel: "Ki si pa tak človek, da še za svojo zaljubljeno Rezko prosiš, bom pa odkril plajšč usmiljenja nad vama. Vrni se na svet in pripeljaj jo, ker tisti dan se bojo nebesa veselo odprla ,kadar prideš ti in tvoja zaljubljenka." G. Drugač se je kar veselo in fletno pobral ponjo. Kar ga srečam blizu Rezkine hiše, ki sem ga poprej dobro poznal, in ga prašam: "Kam pa tako hitro, G. Drugač?" "Grem po svojo zaljubljeno Rezko, da jo peljem s seboj v nebeški raj." Takrat me je bil nekak čuden sum obšel in lasi na glavi so mi začeli rasti, in mi je to vse pripovedoval. Jaz sem pa strahoma poslušal, pa vendar sem, hvala Bogu, imel toliko moči, da sem si vse fletno popisal, da ne bi pozabil. Nato je šel v hišo, prijel Rezko za roko in jo odpeljal s seboj. In za par minut jih več nisem videl. Bog daj, da bi jih pa enkrat v nebeškem kraljestvu...

Kdor tega ne verjame, naj pride prašat mene in mu bom povedal, kako sem strahoma poslušal to pripovedovanje.

G. urednik, ne bom vas več naprej nadlegoval zazdaj, ker eno je, da se bojim, da bi godrnjali, da preveč prostora zahtevam; drugo je, ker sem precej zaspan. Zadnjo noč so tukaj imeli eno "fajn" veselico, sami fantje in dekleta. Samo dva vdovca sva se bila primešala vmes in sva se držala, seve, da sva fanta. Potem smo celo noč z dekleti plesali, peli, "fajn lonč" imeli in pili smo precej "fajn", tako da imam še zdaj jezik moker.

Srčen pozdrav rojakom in rojakinjam širom Amerike, posebno pa naročnikom priljubljenega lista A. S. in mu želim toliko uspeha, da bi mi ga v kratkem vsak dan pošiljal, in mu rad plačo priboljšam.

John Kočevar, 408 So. Lake St.

Joliet, Ill., 5. jan. — Gosp. urednik 'A. S.'! Ker se toliko piše po raznih listih o vojni, zato bi jaz tudi rad nekaj napisal in prosim, da to priobčite.

Že skoro pol leta traja grozna in strašna evropska vojna. Vsem nam je znano, da so te vojne krivi oni gospodje, ki se predstavljajo ljudstvu kot njegovi gospodarji, vladarji ali bolje rečeno lastniki. Saj ima vsak tak kraljiček vedno na ustih: "Moja država, moja vojska, moji vojaki, moje zmage, moje zgube", i. t. d. Vse je "njegovo" in misli si, da je on nekak "bog", kakor so jih imeli stari pagani, čigar las se ni smel skrotovičiti. Ti kraljički so večinoma nemške, "plave" krvi, zato pa so tako bojeviti, kot purani, če jim pokažeš rudečo ruto, mesto ponižne bele, pa nahujskajo svoje revne sužnje, kakor nažene mesar psičke, da se koljejo do zadnje kaplje krvi, da

se nič ne smili
očka svojmu sinu,
sin očetu tudi ne...

Sedanja vojna se bije med Nemci (Nemčija in Avstrija) ter Angleži, Francozi in Slovani.

Žal, da se nahaja med Nemci silno veliko Slovanov, ki se, hote ali nehote, morajo bojevati za Nemce. Mnogi slovanski vojaki se zavedajo, a trpeti morajo, mnogi se pa ne zavedajo temveč pustijo drugim, ponajveč Nemcem in Nemčurjem, da mesto njih mislijo. Med onimi Slovani, ki se ramo ob rami z Nemci in Turki borijo zoper Angleže, Francoze, Srbe in Ruse, se žalibog nahajajo tudi Slovenci.

Znano nam je o neprilikah, ki vladajo v stari domovini naš slovenski narod, ki ga je nemška vlada razdelila v več deželic, da ga laglje vlada, skubi i gnjete. Poglejmo naše vrle Štajerce, Primorce in Korošce in vprašajmo jih o pravicah, ki jim jih daje nemška in italijanska večina. Nobenih narodnih pravic nimajo. Še lastne šole, ne društev ne smejo imeti. Kakor je v drugih deželah, tako je tudi na Kranjskem v političnem oziru. Vse boljše državne službe so v rokah Nemcev ali Nemčurjev. Za onega rojaka, če je še tako nadarjen, pa se zaveda svoje narodnosti in je noče zatajiti, nimajo drugega kot puško in sabljo ,a za plačilo ima trd komis in par beličev (6 kr. na dan), medtem pa se v srcu Slovenije, kjer ni ne enega Nemca, z našimi davki mastijo ob dobrih državnih službah zlobni Nemci. Ali ni to vnebovpijoča krivica? Skoro vsi sodniki in okr. glavarji so Nemci. Na slovenski zemlji, v svoji lastni hiši, ni Slovenec gospodar, temveč mu tujec zapoveduje in nazadnje ga še izpodrine, kakor jež lisico iz brloga. Popolnoma resnično je, da smo bili izgnani izpod lastnega ognjišča, ker nam je bilo tam pretesno in ker nas je nemška vlada preveč zatirala na vse načine.

Kdor ima količkaj zavesti, je prepričan, da je gorenje popolnoma resnično. Tak človek potem nikakor ne more hvaliti nemške kulture in vlade med nami.

Med nami Slovani je največje zlo to, ker vero preveč doprinašamo v vsaki zadevi. Slovenci in Hrvati, ki so katoliškega prepričanja, se hudujejo nad Srbi in Rusi, ki so pravoslavne vere. Koliko se je že poročalo o krvavih pobojih med enimi in drugimi radi te razlike. To je žalostno! Saj Srbin in Rus nista kriva, da sta pravoslavne vere, pa tudi drugi niso sami svoje vere naredili. Tega so krive razmere. Poglejmo pa Nemce. Oni se bolj zavedajo svoje narodnosti. Vsi Nemci, najsibodo katoliške ali luterške vere, tudi duhovniki in pričerji, vsi držijo skup. Oni pravijo: "Mi smo najprvo Nemci, potem še le luterani ali katoličani." Mi, Slovenci in sploh Slovani, bi se morali tudi tako zavedati. Nam je oni narod soroden, katerega razumemo v njegovem maternem jeziku, pa tudi oni nas razumejo v našem brez da se ga učimo ,kakor se moramo dolgo let učiti nemškega in drugih tujih jezikov. Da imamo Slovani tako različna narečja ali dialekte je krivo to, ker smo pod vplivom onih mogočnih narodov — Nemcev in Romanov— a ti nas na vsak način poskušajo razcepiti, ker le dokler smo razcepljeni nas lahko vladajo in tarejo, kakor je oče Svatopluk strl palice, ko jih je vzel vsako posebe, a ni jih mogel prelomiti dokler so bile zvezane.

Dobro vemo, da od Nemcev in Turkov ne moremo Slovani pod najboljšimi razmerami ničesar drugega pričakovati kot sužnost in trpinčenje. Zato je nesmiselno, da se poganjamo za nje in za njih obstoj. Oni bodo že zase skrbeli, a mi Slovenci glejmo zase, da ne bomo njih sužnji, kot doslej.

Ako so mali črnogorski, danski, srbski, portugalski, bolgarski in drugi mali narodi sposobni za samovlado, zakaj bi Slovenci, Hrvati, Čehi, Poljaki in Slovaki bili nesposobni samovlade in podlaga tujčevi peti ter se morali pokoriti Nemcem? Vsak imenovani slovanski narod šteje več milijonov duš in ima lepe zemlje in krasno zgodovino. Najboljše bi bilo, da bi vsaka narodnost bila za-se. Ne bilo bi prav, da bi Slovenci spadali pod Srbe ali Ruse, kot ni prav, da spadamo pod Nemce. Tudi nočemo nikomur kratiti njegovih pravic, ker dobro vemo, kako človeka srce boli, če vidi, da je suženj samo zato, ker ga je rodila slovanska mati. Vsak narod se naj sam vlada! Bog nam je dal vsem eno solnce, pa tudi nam je dal dar umnosti in jezika. Pred Njim smo vsi enaki, zakaj se naj potem Slovenec ali Hrvat, Čeh, Slovak ali Poljak klanja pred Nemcem ali Madjarom? Mi ne želimo gospodariti tujim narodom, zato hočemo, da bi tudi oni nas in naše stvari pustili pri miru. Mi od njih ne rabimo nič milosti iskati, ker Bog nam je dal pravice, pa so nam jih Nemci ukradli: Le to nam morajo dati nazaj! To nam bodo tudi morali kmalu povrniti, ker naš Perun, slovanski bog vojnih trum, se že maščuje nad njimi, kakor se je pred kratkim maščeval na Balkanu nad Turki, ki so istotako trpinčili in gnetli Jugoslovane stoletja.

Edina rešitev Slovanstva je naš Bog, ki bo stvar tako naredil, da bo za vse narode prav. **Rodoljub.**

Photos by American Press Association.

ZIMSKO NAGLAVJE NEMŠKIH VOJAKOV.

Prva slika kaže oglavnico, ki jo nosijo nemški vojaki pod čelado, druga kaže oglavnjco brez čelade, in tretja oglavnico, ki jo nosijo čez čelado. Tako so nemški vojaki dobro zavarovani proti mrazu v sedanji evropski vojni.

Dober svet.

Prejeli smo pismo od mr. Andreja Škripca, ki je smatramo vrednim za objavo, ker vsebuje dober svet za vsako družino. Glasi se: "Mnogokrat sem užival Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino in vedno je dobro učinkovalo v želodčnih neprilikah. Vsakdo naj ga uživa, če mu je želodec v neredu. And. Škripec, Ligonier, Pa." Boljšega sveta ne moremo dati. To zdravilo ne trpi nobene puste tvarine v telesu, nego izčisti drob in mu povrne delavnost. Pri pičli slasti, hlipanju, bljuvanju, zapeki, bolečinah v trebuhu navadno brž olajša, kakor tudi v mnogih želodčnih boleznih. Cena $1.00. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovatelj, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

* * *

Nemočne mišice, preutrujene, najdejo najboljšo pomoč v Triner's Linimentu, ki jih okrepi in osveži. Dober pri nevralgiji in mišičnem revmatizmu. Cena 50 ali 25c, po pošti 60 ali 35c.—Ad

Novo delo o Chopinu.

Ravnatelj varšavske filharmonije Henrik Opienski je napisal Chopinov življenjepis. To je doslej najbolj obsežna študija o Chopinu, v kateri so uporabljeni dokumenti, najdeni v najnovejšem času. Posebno zanimivo je naslikano zasebno življenje skladatelja in njegovo razmerje do drugih umetnikov. Knjigo krasi 74 ilustracij ter slika skladatelja od Sienirazkiewa.

Odškodninska razsodba proti uniji.

Washington, D. C., 5. jan. — Višje sodišče je danes potrdilo na $252,000 glasečo se odškodninsko razsodbo, ki je bila izrečena v newyorškem zveznem sodišču v prid klobučarski tvrdki D. E. Loewe Co. v Dannbury, Conn., proti 186 članom "United Hatters'"-unije.

Razsodba je bila utemeljena s tem, da je unija zakrivila nasprotno ravnanje zoper protitrustovski zakon, ker je izrekla bojkot.

Naznanilo.

Vsem cenjenim rojakom Slovencem in bratom Hrvatom, naznanjam, da nisem v nikaki zvezi več z Mr. Piklorjem ter prodajam sedaj zemljo sam v državi Wisconsin in drugih državah direktno od lastnika. Za vse natančne podatke se obrnite na

SLOVENSKO ZEMLJIŠKI URAD.
Martin Laurich & Co.,
1900 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Orpheum Theater

4 DNI

začenši v nedeljo pop. 10. jan.

HEARST-SELIG

grozna evropska vojna

Tu se kažejo premične slike iz zgodovine te vojne. Prvič v tem mestu.

Slike iz vseh znanih krajev od začetka do časa povzetja slik.

Čitali ste o teh vojskah, zdaj lahko iste vidite v premičnih slikah brez nevarnosti za življenje, vendar tako dobro, kot da ste na licu mesta vojne v vaši domovini.

Veliko zanimivosti razni vrst med premembami.

4 dni, začenši v nedeljo, ponedeljek, torek in sredo.

Popoldan in zvečer.

Vstopnina vedno enaka.

Skozi pustinje in puščavo

ROMAN IZ MAHDIJEVIH ČASOV.

Spisal Henrik Sienkiewicz. Prevel dr. Leopold Lenard.

(Dalje.)

"Prijetno mi je gospoda poznati," odvrnil je Stanko.

Pogovor je tekel lažje in častnika sta se očividno dobro zabavala. Pokazalo se je, da se peljeta obadva istotako iz Port-Saida v Kairo, da se vidita z angleškim predstaviteljem in sprejmeta zadnja navodila v zadevi dolge poti, ki ju je potem čakala. Mlajši je bil vojaški zdravnik, drugi pa, ki je govoril s Stankom, je bil kapitan Glen, ki je imel po naročilu svoje vlade oditi iz Kaire čez Suez v Mombasso in prevzeti vlado nad celim krajem, ki leži ob tem zalivu in se razteza tja do neznane pokrajine Samburu. Stanko, ki je z veseljem prebiral potopise po Afriki, je vedel, da leži Mombassa nekaj stopinj za ravnikom in da so ti kraji, dasiravno se približujejo k sferi angleških vplivov, vendar še jako malo znani, popolnoma divji, polni slonov, žiraf, nosorožcev, bivolov in vsakovrstnih antilop, katere srečujejo vojaški in misijonski ter trgovski oddelki neprenehoma na svojih pohodih. Zavidal je torej kapitana Glena iz cele duše in mu obetal, da ga hoče obiskati v Mombassi in iti ž njim na lov na leve in bivole.

"Dobro, toda prosim, da me obiščete s to malo gospodično," odgovoril je kapitan Glen z smehom in pokazal na Nelko, ki je ravno v tem trenutku odšla od okna in se vsedla poleg njega.

"Gospodična Rawlison ima očeta," odvrnil je Stanko, 'jaz sem pa samo na poti njen varuh."

Nato se je drugi častnik urno obrnil in vprašal:

"Rawlison? Ali ni to eden izmed ravnateljev prekopa in ima brata v Bombayu?"

"V Bombayu prebiva moj stric," odvrnila je Nelka.

"Torej tvoj striček, dragica, je oženjen z mojo sestro. Moje ime je Clary. Torej sva v svaštvu in prav veseli me, da sem prišel s tabo skupaj in te spoznal, moja draga, mala ptičica."

Zdravnik je bil v resnici vesel. Povedal je, da je takoj po svojem prihodu v Port-Said vprašal pop gospodu Rawlisonu, toda v uradu ravanteljstva so mu rekli, da je odšel na praznike. Rekel je tudi, da mu je žal, ker ladja, s katero se popeljeta v Glenom v Mombasso odide iz Sueza že čez nekaj dni in radi tega ne bo mogel pogledati v Medinet.

Naročil je Nelki, naj pozdravi očeta in ji obljubil, da ji hoče pisati iz Mombasse. Potem sta se oba častnika spustila v pogovor z Nelko, tako da je Stanko ostal nekoliko na strani. Na vseh postajah so se prodajale v velikih množinah mandarine, sveži datelji in tudi izborni sorbeti. Razven Stanka in Nelke se je tega posluževala tudi Dinah, ki se je poleg svojih drugih lastnosti odlikovala tudi z veliko sladkosnednostjo.

Tako je hitro minila otrokoma pot do Kaire. Pri slovesu sta častnika poljubila Nelko na rokico in na glavico, stisnila Stanku desnico in kapitan Glen, kateremu je odločni deček zelo ugajal, je rekel napol v šali, napol v resnici:

"Poslušaj deček! Kdo ve, kedaj in v kakšnih razmerah se morda še srečava v življenju. Vedi pa, da vedno in povsod lahko računaš na moje prijateljstvo in pomoč."

"Vi pa na mojo!" odvrnil je Stanko z resnim poklonom.

IV.

Oba gospoda, Tarkowski in Rawlison, ki je ljubil svojo malo Nelko bolj kot lastno življenje, sta se zelo razveselila prihoda otrok. Mala dvojica je tudi z veseljem pozdravila očeta, potem se pa začela razgledovati po šotorih, ki so bili od znotraj že popolnoma urejeni in pripravljeni za sprejem milih gostov. Pokazalo se je, da so veliki, razdeljeni na dva dela, prevlečeni eden z modro, drugi pa z rdečo flanelo, tla pokrita s preprogami in obširni, kot velike sobe. Družba, kateri še je šlo zelo za ugled pri visokih uradnikih prekopske družbe, se je potrudila z vsemi silami, da bi bilo stanovanje dobro in ugodno. Gospod Rawlison se je od začetka bal, če daljše prebivanje pod šotorom ne bi zaškodilo zdravju Nelke in ako se je zadovoljil, storil je samo radi tega, ker se je bilo v slučaju slabega vremena, vedno še lahko preseliti v hotel. Sedaj pa ,ko je vse dobro ogledal, je prišel do prepričanja, da dni in noči prežite v svežem zraku bodo za njegovo edino oko stokrat koristnejše, kakor pa prebivanje v zadušlih sobah ondotnih hotelov. Tudi krasno vreme je bilo za to kot nalašč. Medinet ali El-Medine je obdan od vseh strani s peščenimi griči libijske pustinje, ima mnogo boljše podnebje kot Kaira in se ne zove zaman "kraj rož". Vsled svoje zavarovane lege in obile vlage v zraku, niso noči tam tako mrzle, kakor v drugih delih Egipta, celo ako leže dalje proti jugu. Zima je pa naravnost razkošna, a od listopada se začenja največji razvoj rastlinja. Daktilove palme, olive, katerih je sploh malo v Egiptu, figovo drevje, pomaranče, mandarine, ogromni ricinusi, granate in razno drugo južno rastlinstvo pokriva to razkošno oazo, kot nepretrgan gozd. Vrti so takorekoč zagrnjeni v valovja akacij, bezgov in rož, tako da ponoči vsak pihljaj prinaša njihov opajajoči vonj. Človek tu diha s polnimi prsi in "noče še umreti", kakor pravijo domačini.

Podobno podnebje ima samo na drugi strani Nila ležeči, toda bolj na severu, Heluan, toda nima tako bujnega rastlinja.

Toda s Heluanom so bili za gospoda Rawlisona združeni žalostni spomini, ker je tam umrla Nelkina mati. Radi tega je bil raje v Medinetu in — ko je gledal na jasni obraz deklice, je snul načrte, kako si bo pri prvi priliki kupil prostor z vrtom, postavil na njem ugodno angleško hišo in v tem blagoslovljenem kraju preživljal vse dopuste, katere bo mogel dobiti; po dokončani službi pri krepoku, se bo pa morda naselil tu stalno.

Toda to so bili načrti za daljšo prihodnjost in še ne popolnoma določni. Medtem sta se pa otroka smukala takoj po prihodu povsod, kot muhe, hoteč si pred obedom ogledati vse šotore, pa tudi osle in kamele, katere je v mestu najel Cook. Pokazalo se je pa, da so živali bile na oddaljenem pašniku in da jih bo mogoče šele jutri zagledati. Mesto tega sta pa Nelka in Stanko v šotoru **gospoda Rawlisona** na veliko veselje zagledala Hamisa, Hadigijevega sina, dobrega znanca iz Port-Saida. On ni bil v službi pri Cooku in Rawlison se je zelo začudil, ko ga je srečal v El-Medine, toda ker ga je že poprej rabil za nošenje raznega orodja, ga je vzel tudi sedaj kot dečka za pošiljatve in vsakovrstne male usluge.

Večerja je bila izvrstna, ker se je stari Kopt, ki je že mnogo let bil kuhar v družbi Cooka, hotel pokazati s svojo umetnostjo. Otroka sta prepovedovala o svojem znanju, katero sta naredila med potjo z dvema angleškima častnikoma, kar je posebno zanimalo Rawlisona, katerega brat Rihard, oženjen s sestro dr.-ja Clary, je v resnici že dolgo let bival v Indiji. Ker je njegov zakon bil brez otrok, je striček silno ljubil svojo malo nečakinjo, katero je poznal pred vsem le iz fotografije — in v vsakem svojem pismu skrbno po nji povpraševal. Oba očeta sta se zabavala nad povabilom v Mombasso, katero je dobil Stanko od kapitana Glena. Deček je pa vzel stvar popolnoma resno in je zatrjeval sam sebi, da mora enkrat obiskati svojega novega prijatelja na oni strani ravnika. Šele gospod Tarkowski mu je moral raztolmačiti, da angleški uradniki ne ostajajo dolgo v službi na enem in istem mestu, to pa radi morilnega afrikanskega podnebja in da predno on — Stanko — doraste, bo kapitan imel že deseto službo po vrsti, ali pa ga že ne bo več na svetu.

Po obedu je šla cela družba pred šotore, kjer so služabniki razstavili zložene pletene stole, za starejša gospoda so pa pripravili sifon in "brandy". Bila je že noč, toda izvanredno topla, ker je pa bil ščip, je bilo jasno, kakor podnevi. Belo zidovje mestnih poslopij nasproti šotorom, se je svetilo zeleno, zvezde so žarele na nebu, v zraku se je pa širil vonj rož, akacij in helijotropi. Mesto je že spalo. V nočni tišini je bilo slišati samo od časa do časa kričeče glasove žerjavov, čapelj in flamingov, letajočih z nad Nila proti jezeru Karaun. Naenkrat se je pa razleglo globoko močno lajanje psa, ki je začudilo Stanka in Nelko, kajti izgledalo je, da prihaja iz šotora, katerega še nista ogledala, določenega za skladišče sedel, orodja in raznih popotnih potrebščin.

"Kako velikansk pes mora to biti. Pojdiva ga pogledat," rekel je Stanko.

Tarkowski se je pričel smejati, Rawlison je pa otrl pepel s cigare in rekel istotako s smehom:

"Well! zaman je bilo, da smo ga zaklenili."

Potem se je obrnil k otrokoma.

"Jutri, kakor vesta, je sveti večer in s tem psom je hotel Tarkowski presenetiti Nelko, toda presenečenje je začelo lajati in radi tega ga moram odkriti še danes."

Ko je Nelka to slišala, je splezala v trenotku na kolena Tarkowskega, objela ga je okrog vratu, potem je pa priskočila k očetu:

"Papa, kako sem srečna! kako srečna!"

Objemom in poljubom ni bilo konca; slednjič je pa Nelka spet stopila na lastne noge in pogledala Tarkowskemu v oči:

"Gospod Tarkowski..."

"Kaj pa, Nelka?"

"...ker že vem, da je tam, ali bi ga ne mogla že danes videti?"

"Saj sem vedel," zaklical je navidez jezno gospod Rawlison, "da ta mala muha ne bo zadovoljna s samim sporočilom."

Tarkowski se je pa obrnil k Hadigijevemu sinu in rekel:

"Hamis, pripelji psa."

Mladi Sudanec je zginil za kuhinjskim šotorom in za trenotek se je spet prikazal vodeč za sabo veliko žival za ovratnik.

Nelka se je umaknila.

"Oj!" zaklicala je in prijela očeta za roko.

Stanko se je pa navdušil:

"To je lev, ne pes!"

"Imenuje se Sabah (lev)," odvrnil je Tarkowski. "Spada k rasi mastifov, to so največji psi na svetu. Sedaj ima šele dve leti, pa je že zares velik. Ne boj se, Nelka, ker je pohleven, kot koštrunček. Le pogum. Kar izpusti ga, Hamis."

Hamis je izpustil ovratnik, za katerega je držal Britana, on pa, ko je začutil, da je prost ,je začel mahati z repom ,pritiskati se k Tarkowskemu, s katerim se je dobro poznal že poprej, in lajati od radosti.

Pri mesečnem svitu sta otroka začudeno gledala na njegovo ogromno okroglo glavo z visečima ustnicama, na široke tace, na mogočno postavo, ki je v resnici spominjala na postavo leva s svojo plavo-žolto barvo celega telesa. Nič podobnega še nista videla doslej v življenju.

"S takim psom bi človek brez nevarnosti šel čez celo Afriko," zaklical je Stanko.

"Vprašaj ga, če bi zamogel prinesti nosorožca," rekel je Tarkowski.

Saba bi seveda ne mogel odgovoriti na to vprašanje, toda mesto tega je mahal z repom vedno bolj veselo in se je stiskal k ljudem tako prijazno, da se ga je Nelka takoj nehala bati in ga je začela gladiti po glavi.

"Saba, mili, ljubi Saba."

Rawlison se je nagnil k njemu, dvignil njegovo bučo k ličecu dekletca in rekel:

"Saba, oglej si to deklico. Glej, to je tvoja gospodinja! Moraš jo ubogati in ji streči, razumeš?"

"Vov!" odvrnil je Saba z basom, kakor da bi res razumel, kar mu je rekel.

In razumel je celo bolje, kakor bi bilo pričakovati, kajti poslužil se je takoj okoliščine, da je njegova glava dosegala do višine obraza deklice in je polizal v znak udanosti s svojim širokim jezikom njen nosek in ličeci.

To je izzvalo splošen smeh. Nelka je morala iti v šotor, da se je umila. Ko se je čez četrt ure vrnila, je zagledala, da je Saba položil svoji taci na ramena Stanka, ki se je šibil pod tem bremenom. Pes je bil za glavo višji od njega.

Prišel je čas počitka, toda dekletce si je izprosilo še pol ure zabave, da bi se zamogla bolje spoznati s svojim prijateljem. Znanje je šlo tako lahko, da jo je Tarkowski kmalu posadil po žensko na pasji hrbet, jo držal z rokama, da ne bi padla in velel Stanku, naj pelje psa za ovratnik. Tako je jahala nekaj časa, potem je poskusil tudi Stanko zasesti pasjega konja, toda ta se je postavil takoj na zadnje tace, da se je začutil Stanko nepričakovano naglo na pesku poleg repa.

Otroka sta že hotela iti spat, kar sta se prikazali v daljavi na trgu, razsvetljenem od polnega meseca dve beli postavi hiteči k šotorom.

Doslej mirni Saba je pričel zamolklo godrnjati in se jeziti, tako da ga je moral Hamis na povelje Rawlisonovo prijeti za ovratnik, medtem sta pa dva v bela burnusa oblečena človeka stala pred šotorom.

"Kdo je?" vprašal je Tarkowski.

"Vodnika kamel," odgovoril je eden prišlecev.

"Ah! to sta Idris in Gebhr? Česa pa hočete?"

"Prišla sva vprašat, če naju ne bo treba jutri?"

"Ne. Jutri in pojutri sta velika praznika in v tem času se ne spodobi delati izletov. Pridita tretje jutro zgodaj."

"Zahvalimo se, efendi."

"Ali pa imata dobre kamele," je vprašal Rawlison.

"Bismillah!" odvrnil je Idris: "resnične hegin (kamele za jahanje) z debelimi grbami in mirne, kakor ha-ga (ovce). Sicer bi nas Cook ne najel."

"Ali ne tresejo preveč."

"Lahko gospod, položite perišče fižolov na hrbet vsake izmed njih, pa nobeno zrno ne bo padlo doli v najhitrejšem teku."

"Če ne pretiravate po arabsko," rekel je smeje se gospod Tarkowski.

"Ali pa po sudansko," dodal je Rawlison.

Medtem sta stala Idris in Gebhr še neprenehoma kot dva bela stebra in ogledovala Stanka in Nelko. Mesec je osvetljeval njuna zelo temna obraza, ki sta v mesečnem blesku izgledala, kakor vlita iz brona. Belina njunih oči se je svetila zelenkasto izpod turbanov.

"Lahko noč," rekel je Rawlison.

"Allah naj čuva nad vami, efendi, ponoči in podnevu."

To rekši sta se poklonila in odšla. Spremljalo ju je zamolklo, daljnemu gromu podobno renčanje Sabe, kateremu tu dva Sudanca očividno nista ugajala.

V.

Naslednja dneva ni bilo nobenih izletov. Zato je pa na sveti večer, ko se je na nebu prikazala prva zvezda, v šatoru gospoda Rawlisona zabliščalo Nelki namenjeno božično drevesce v stotinah sveček. Res, da je jelko nadomestovala tuja, odsekana v enem izmed vrtov El-Medine, Nelka je pa vseeno našla med vejicami množino sladkarij in lepo punčko, katero je oče naročil zanjo iz Kaire, Stanko pa svojo zaželjeno angleško puško. Od očeta je dobil še naboje, razne lovske potrebščine in sedlo za jahanje konja. Nelka je bila vsa izven sebe od veselja,

(Nadaljevanje na 7. strani.)

POZOR! POZOR!

Obleke za jesen in zimo.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejih klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za **moške, ženske** in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odsto vredne znamke ali pa register tikete izvzemši na oblekah delanih po meri.

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič

1001 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

N. W. Phone 809.

MIHAEL KOCHEVAR

SLOVENSKI GOSTILNIČAR

Cor. Ohio in State Sts. Joliet.

Frank Lopartz

400 Ohio Street JOLIET

STARA GOSTILNA

NAJBOLJŠA POSTRŽBA.

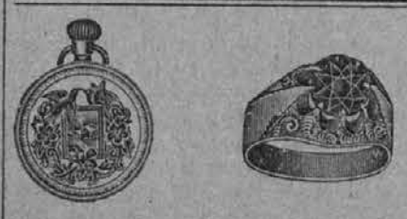

Frank Bambich

urar in zlatar,

5321 Butler Street

PITTSBURGH, PENNSYLVANIA.

ZA

Zavarovanje

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169

Joliet, Ill.

Geo. Laich

SALONER IN

AGENT PAROBRODNIH DRUŽB,

se priporoča rojakom v naklonjenost.

Pošilja denar v staro domovino, hitro in točno in po dnevnem kurzu.

Prodaja fina vina, likerje in smodke.

ROJAKI DOBRODOŠLI!

3501 E. 95th St. So. Chicago, Ill.

Oscar J. Stephen

Sobe 201 in 202 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

Phone Canal 498.

August Poglajen,

2300 S. Robey Street

CHICAGO, :: :: ILLINOIS

Gostilna

SE PRIPOROČA ROJAKOM.

Mi hocemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebra, desk in šinglne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu nevega kanala.

Predne kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Nas office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS.

Chicago Phone 3556

JOS. KUHAR

MESNICA in GROCERIJA

SE PRIPOROČAM.

120 Moen Ave.

Rockdale, Illinois.

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLOŽI IZ VOLČJIH ČRESOV SO KUPITE PRI.

REVMATIZMU — SLABOSTIH v ČLENKIH

HROMOSTI — PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNI

BOLESTI v KOLKU — MRAZENJU v ŽIVOTU

BOLESTIH v ČLENKIH — VNETJU OPRSNE MREŽNE

NEVRALGIJI, PROTINU — PREHLAJENJU

OTRPLOSTI MIŠIC — BOLESTIH v LEDJIH

SLABOTNEM KRIŽU — BOLESTIH v KRIŽU

HUDEM KAŠLJU

PROPAST.

Kadar se vam primeri propast, ne pripisujte tega svoji usodi. Poskušajte pronajti pravi vzrok, in začudeni boste, da je to najbrž povzročila Vaša lastna nemarnost. Vselej odstranite nerede ob času in preprečite zle posledice v bodočnosti. Če Vam se zdi, da niste prav zdravi, posebno, če Vaš prebavni sestav prav ne deluje, in če ste presenečeni, ker Vam zdravila ne pomagajo, poskusite z domačim zdravilom, ki je

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

ki vedno uspešno deluje, ter je zanesljivo zdravilo zoper prebavne nerede, ker najprvo popolnoma izčisti vse kotičke nepotrebne tvarine, jih okrepča, da so zmožni spolniti svoje delo brez pomoči.

TO MODERNO ZDRAVILO IMA PRIJETNO GRENAK OKUS IN DELUJE HITRO TER USPEŠNO.

Rabite je kadarkoli Vam upada okus, čutite nadležnost neprebavnosti in nje posledice, imate bolečine v ledju in sploh kadar trpite na kaki nadlogi, ki jo povzroča neprebavnost. — DOBI SE V VSEH LEKARNAH.

Ne zaboravite Trinerjevega Linimenta, ki je najboljše mazilo in najuspešnejše deluje zoper protin in nevralgične bolesti, otrpnelost mišič in členkov, otekline in natege.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Učite svojo deco slovensko moliti in čitati

iz povsod priljubljene knjige, katera se imenuje

KATEKIZEM

KI GA JE SPISAL NAŠ POK. REV. F. S. ŠUSTERŠIČ.

Stane s poštnino vred samo 25c

ZA VEČJA NAROČILA PRIMEREN POPUST.

Pišite ponj na:

Amerikanski Slovenec, Joliet, Illinois

Edini in dolgoletni slovenski in polski pogrebni zavod in konjušnica. Kočije in ambulanci pripravljeni ponoči in podnevi. Najboljša postrežba za krste, ženitve in pogrebe. Najlepše kočije. Cene zmerne. — Ženske slučaje oskrbuje soproga, ki je izkušena v tej stroki. — Tel. So. Chicago 249.

W. WALKOWIAK

Pogrebni Zavod in Konjušnica.

8749 COMMERCIAL AVE. SOUTH CHICAGO, ILLS.

DOMAČA NARAVNA OHISKA VINA
kakor Delaware, Catawba, Iwes, i Conkord prodaja

Josip Svete

1780-82 E. 28th St., LORAIN, OHIO.

Conkord rudeče vino:		Catawba belo vino:	
Sod, 6 gal.	$ 5.50	Sod, 6 gal.	$ 7.00
Sod, 10 gal.	8.00	Sod, 10 gal.	11.00
Sod, 25 gal.	16.50	Sod, 25 gal.	24.00
Sod, 50 gal.	30.00	Sod, 50 gal.	42.50

Delaware belo vino, sod, 10 galonov, $13.00. Sod 25 galonov, $26.00. Sod 50 galonov, $50.00.

Pri vseh teh cenah je Vojni Davek že uračunan. Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

LJUDSKA BANKA

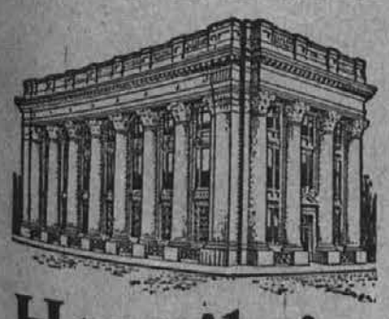

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

SKOZI PUSTINJE IN PUŠČAVO.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

Stanko pa, dasiravno je bil mnenja, da kdor poseda resnično angleško puško, mora biti tudi primerno resen, vendar se ni mogel premagati in v primernem trenotku, ko je bilo prazno okrog šatora, je šel na rokah okrog njega. To vežbanje so močno gojili v šoli v Port Saidu in Stanko je bil v tem zelo izurjen in je rad ž njo zabaval Nelko, ki mu je to umetnost precej zavidala.

Sveti večer in prvi božični praznik je minil otrokoma deloma v molitvah, deloma pa sta ogledovala darove, katere sta prejela in dresirala Sabo. Izkazalo se je, da je novi prijatelj zelo sprejemljiv za vaje. Takoj prvega dne se je naučil podajati taco, prinašati žepni robec, katerega pa ni nič kaj rad izročil, in razumel je kmalu, da se gosposkemu psu ne spodobi z jezikom umivati Nelkinega obraza. Nelka je, držeč si prste na nosku, poučevala psa v raznovrstnih rečeh, on je pa mahaje z repom dajal razumeti, da posluša s potrebno pazljivostjo in si jemlje k srcu. Med sprehodom po peščenem mestnem trgu je slava Sabe v Medinet rastla od ure do ure in kakor vsaka slava, dobila je tudi ona neprijetno stran, ker je vabila cele čete arabskih otrok. Od začetka so se držali bolj od daleč, pozneje pa so se ojunačili vsled miroljubnosti "pošasti", se bližali vedno bolj in slednjič oblegali šotore tako, da se skoraj ni bilo več mogoče svobodno gibati. Vrhu tega, ker sesa vsak arabski otrok od jutra do večera sladkorni trs, gredo za otroci vedno legijon imuh, ki so že same na sebi nadležne, zamorejo pa biti tudi nevarne, ker raznašajo zarodke egipčanskega vnetja oči. Služabniki so radi tega skušali otroke razganjati, toda Nelka jih je branila in je dajala najmlajšim "helou", to je sladkarije, s čemur si je pridobila njihovo veliko naklonjenost, seveda je pa tudi to še bolj povečalo njihove množice.

Čez tri dni so začeli skupni izleti, deloma na ozkotirnih železnicah, katerih so Angleži mnogo naredili v Medinet-el-Fayum, deloma pa na oslih in na kamelah. Pokazalo se je, da je bilo v hvali, s katero je priporočal Idris svoje živali, v resnici veliko pretiravanja, kajti ne samo fižolom, ampak tudi ljudem se ni bilo lahko obdržati na sedlih, toda bilo je tudi nekaj resnice. Kamele so res pripadale k vrsti "hegin", to je kamelam za jahanje, in ker so jih dobro krmili z duro (domača ali sirska turšica) torej so imele debele grbe in so tako dobro tekle, da jih je bilo treba zadrževati. Sudanca Idris in Gebhr sta si znala pridobiti vkljub divjemu bliščanju njunih oči zaupanje in srca cele družbe, zlasti s svojo veliko potrpežljivostjo in izvanredno skrbjo za Nelko. Gebhr je imel vedno okruten in nekaj zverinsk izraz v obrazu. Toda Idris je hitro spoznal, da je ta mala osebica oko v glavi cele družbe in je pri vsaki priliki povdarjal, da mu je zanjo več, kakor "za lastno dušo". Gospod Rawlison si je sicer mislil, da hoče Idris potom Nelke priti do njegovega žepa, toda bil je prepričan tudi, da ni na svetu človeka, ki ne bi ljubil njegove edinke in obenem mu je bil hvaležen in ni štedil z bakšišem.

V prvih petih dneh je družba obiskala v bližini mesta leže̊če razvaline starodavnega Krokodilopolis, kjer so nekoč Egipčani častili malika, imenovanega Sobek, ki je imel človeško postavo in krokodilovo glavo. Potem so uredili izlet k piramidi hanara in k ostankom labirinta, najdaljši izlet in ves čas na kamelah je bil pa k jezeru Karaunu. Njegov severni breg je prazna puščava, v kateri razven razvalin davnih egipčanskih mest ni nobenega sledu življenja. Na jugu se pa razteza rodovitna zemlja in krasna, bregovi sami so pa poraščeni s trsjem in drugim močvirnim rastlinjem, domovje pelikanov, flamingov, čapelj, divjih gosi in rac. Šele tu je dobil Stanko priliko, da se je izkazal z zanesljivostjo svojih strelov. Bodisi z navadno puško kakor tudi z novo angleško, je streljal tako izvanredno dobro, da se je po vsakem strelu slišalo začudeno cmokanje Idrisa in arabskih veslarjev in s šumom ptičev, ki so padali v vodo, so se družili kriki: "Bismillah" in "mašallah!"

Arabci so zagotavljali, da je na nasproti ležečem bregu pustinje veliko volkov in hijen in da, ako se med peščene kopice vrže drob ovce, je mogoče priti do strela. Na podlagi teh zagotavljanj sta Tarkowski in Stanko dve noči prebila v pustinji pri razvalinah dime. Toda prvo ovco so takoj po odhodu strelcev ukradli beduini, druga je pa privabila samo šantovega šakala, katerega je ustrelil Stanko. Potem je bilo treba prenehati z lovom, ker je za oba inženirja prišel čas odhoda za pregledovanje vodovodnih del, ki so se izvrševala pri Baher-Jussuf okrog El-Lahum na jugovzhodu od Medinet.

Rawlison je vedno čakal na prihod gospodične Olivier. Na nesrečo je pa mesto nje prišlo pismo od zdravnika, v katerem je pisal, da se je šen v obrazu ponovil in da bolnica ne bo mogla še nekaj časa oditi iz Port-Saida. Položaj je postal v resnici neprijeten. Nemogoče je bilo vzeti s sabo otroke, staro Dinah, šotore in vse služabnike, to že radi tega, ker sta inženirja morala biti danes tukaj, jutri tam in bi zamogla dobiti naročilo, da morata oditi celo k velikemu kanalu Ibrahima. Vsled tega je po kratkem posvetovanju sklenil gospod Rawlison, da izroči Nelko v varstvu stare Dinah in Stanka laškemu konsulatnemu agentu in ondotnemu "mudiru" (kraljevemu namestniku), s katerim se je poznal že poprej. Obetal je tudi Nelki, ki se je nerada ločila od očeta, da bosta iz vseh bližnjih krajev oba s Tarkowskim prihajala v Medinet ali pa, ako bo kaj zanimivega pogledati, bosta poklicala otroka k sebi.

"S sabo vzameva Hamisa," rekel je, "in ako bo potreba, ga pošljeva po vaju. Dinah naj bo vedno pri Nelki, ker pa Nelka lahko naredi ž njo vse kar hoče, pa li Stanko čuvaj nad obema."

"Lahko se zanesete," odvrnil je Stanko, "da bom skrbel za Nelko, kakor za svojo sestro. Ona ima Sabo, jaz pa puško, toraj naj kdo poskuša ji kaj narediti..."

"Zato se ne gre," odvrnil je Rawlison. "Saba in puška vama gotovo ne bosta potrebna. Ti bodi tako prijazen in glej nanjo, da se ne bi preveč zmučila ali pa prehladila. Konzula sem prosil, da bi v slučaju, ako bi ji kaj manjkalo, takoj poklical zdravnika iz Kaire. Hamisa bova pošiljala sem po novice ,kolikorkrat bo mogoče. Tudi murdir vaju bo obiskaval. Poleg tega upam, da se prav kmalu vrneva."

Tarkowski tudi ni štedil pri Stanku z opomini. Rekel mu je, da Nelka ne potrebuje njegovega varstva, ker v Medinet, kakor sploh v celem kraju El-Fayum ni niti nevarnih ljudi, niti divjih zverin. Kaj takega misliti bi bilo smešno in nevredno dečka, ki ima že štirinajst let. Naj bo torej samo skrbljiv in pazljiv, naj ne dela na lastno roko in še manj z Nelko nobenih izletov, zlasti ne na kamelah, na katerih jahanje vedno izmuči kolikor toliko.

Ko je pa Nelka to slišala, je naredila tako žalosten obraz, da jo je Tarkowski moral pomirjevati.

"Nič ne maraj," rekel je gladeč ji lase, "saj bosta jahala na kamelah, toda pri nas ali k nama, kadar pošljeva po vaju Hamisa."

"A sama ne bova smela delati nobenih izletov, tudi tako malih ne?" vprašala je deklica.

Tu je začela na prstu kazati, kako majhne izlete misli. Očeta sta slednjič privolila pod pogojem, da se bodo izleti vršili na oslih in ne na kamelah — in ne k razvalinam, kjer se lahko pade v kakšno luknjo, ampak po poti na bližnje polje in k vrtom, ki leže okrog mesta. Dragoman Cooka naj bi vedno spremljal otroka.

Nato sta oba gospoda odpotovala, toda nista šla daleč, samo v Hamarat-el-Makta, tako, da sta se že čez deset ur vrnila na noč v Medinet. To se je ponavljalo nekaj dni po vrsti, dokler nista ogledala vseh del v bližini. Potem, ko sta morala oditi k daljšim delom, toda še ne v močno oddaljene kraje, je zvečer prihajal Hamis in zgodaj zjutraj vzel Stanka in Nelko s sabo do krajev, kjer sta jima očeta hotela pokazati kaj zanimivega. Čez dan sta bila otroka pri starših, zvečer sta se pa vračala v šotore v Medinet. Včasih pa Hamis ni prišel in takrat je Nelka kljub družbi Stanka in Sabe, v katerem je odkrivala vedno nove lastnosti, s hrepenenjem pričakovala odposlanca. Tako je pretekel čas do svetih treh kraljev, ko sta se oba inženirja vrnila v Medinet.

Dva dni pozneje sta pa spet odpotovala in povedala, da odhajata sedaj za daljši čas in pojdeta najbrže celo do Beni-Suef, od tam pa v El-Fachen, kjer se začenja kanal tega imena, ki gre vzporedno z Nilom daleč na jug.

Veliko je bilo začudenje otrok, ko se je tretjega dne okrog enajste ure Hamis naglo prikazal v Medinet. Prvi ga je srečal Stanko, ki je šel na pašnik gledat kamele. Hamis se je razgovarjal z Idrisom in je povedal Stanku samo, da je prišel po njega in po Nelko in da pride takoj v šotor povedat, kam da imajo iti po naročilu starejših gospodov. Deček je z dobro novico takoj tekel k Nelki, ki se je ravno s Sabo zabavala pred šotorom.

"Veš! Hamis je!" klical je že od daleč.

Nelka pa je skočila kvišku držeč obe nožici skupaj, kakor delajo dekletca, kadar skačejo čez vrvico.

"Ali pojdeva! pojdemo!"

"Da, pojdemo in še daleč."

"Kam pa?" vprašala je in potegnila z rokama nazaj lase, ki so ji padle na oči.

"Ne vem. Hamis je povedal, da pride takoj sem in pove."

"Odkod pa veš, da daleč?"

"Ker sem slišal, ko je Idris rekel, da prideta on in Gebhr s kamelami takoj. To pomeni, da pojdeva z železnico in dobiva kamele tam, kjer sta očeta, od tam bomo pa naredili izlete."

Lasje so vsled neprestanega skakanja spet pokrili ne samo oči, ampak tudi cel obraz Nelkin, njene nožice so pa tako odskakovale od zemlje, kakor da bi bile iz kavčuka.

Četrt ure pozneje je prišel Hamis in se poklonil obema:

"Kanage (gospodič)," rekel je Stanku, "pojdemo čez tri ure s prvim vlakom."

"Kam?"

"V El-Gharak-el-Sultani, od tam pa z gospodi na velblodih v Vadi-rayan."

Stanku je srce zaigralo veselja, obenem se je pa tudi začudil Hamisovim besedam. Vedel je, da je Vadi-rayan velika veriga peščenih gričev, ki se dvigajo ob libijski puščavi na jugu in jugozahodu od Medinet, gospoda Tarkowski in Rawlison sta pa povedala pri odhodu, da gresta v ravno nasprotni smeri proti Nilu.

"Kaj se je pa zgodilo?" vprašal je Stanko. "Torej moj oče in gospod Rawlison nista v Beni-Suef, ampak v El-Gharak?"

"Tako je naneslo," odvrnil je Hamis.

"Pa sta vendar rekla, naj jim pišemo v El-Fachen."

"V tem pismu piše stari efendi, zakaj so v El-Gharak."

Nekaj časa je iskal pri sebi pisma, potem je pa zakričal:

"Oh, nabi! (prerok), pismo sem pozabil v torbi pri kamelnikih. Takoj grem nazaj, predno Idris in Gebhr ne odideta."

Nato je stekel h kamelnikom, otroka sta pa med tem začela skupaj z Dinah pripravljati se na pot. Ker so se odpravljali na daljši izlet, je Dinah zavila dvoje sukenj, nekaj perila in toplejšo obleko za Nelko. Tudi Stanko je mislil nase in zlasti ni pozabil na puško in na naboje, ker je imel upanje da bo med peščenimi valovi Vadi-rayana zadel na volkove in hijene.

Hamis se je vrnil šele čez eno uro tako spoten in zasopljen, da nekaj trenotkov ni mogel potegniti sape.

"Nisem našel več kamelnikov," rekel je, "in tekel sem za njimi, toda zaman. Toda nič ne škodi, ker pismo in tudi oba stara gospoda najdemo v El-Gharaku. Ali naj gre tudi Dinah z nami?"

"Kaj pa?"

"Morda bi bilo bolje, ako bi ostala, gospoda nista o nji ničesar govorila."

"Toda naročila sta pri odhodu, da mora biti Dinah vedno pri dekletu, toraj pojde tudi sedaj."

Hamis se je sklonil, položil dlan na srce in rekel:

"Hitimo, gospod, ker sicer katr (vlak) odide."

Bilo je vse pripravljeno, prišli so torej še pravočasno na postajo. Razdalja iz Medinet v Gharak ni večja kot trideset kilometrov, toda stranska železnica, ki veže te kraje, gre počasi in se ustavlja jako velikokrat. Ako bi Stanko bil sam, bi brez dvoma raje jahal na kameli, kakor se pa peljal po železnici, ker je preračunal, da bosta Idris in Gebhr, ki sta odšla dve uri pred vlakom ,pred njimi v El-Gharak. Toda za Nelko bi bila ta pot predolga, torej mali varuh, ki si je jako k srcu vzel opomine obeh očetov, ni hotel, da bi se preveč izmučila. Sicer je pa obema čas tako hitro minil, da sta se komaj razgledala, ko sta že bila v Gharaku.

Mala postaja, s katere delajo Angleži navadno izlete v Vadi-rayan, je bila popolnoma prazna. Naši so samo nekaj zakritih žensk s koši mandarinov, dva neznana kamelnika beduina in Idrisa in Gebhra s sedmimi kamelami, izmed katerih je bila ena jako upehana. Tarkowskega in Rawlisona pa ni bilo videti nikjer.

Idris je pa na sledeči način razložil njihovo odsotnost:

"Gospoda sta odšla v pustinjo, da postavita šotore, katere sta pripeljala iz Etcah in sta rekla, naj gremo za njima."

"Kako jih pa najdemo med temi griči?" vprašal je Stanko.

(Dalje prih.)

ZA

PISMENI PAPIR,
KUVERTE,
NAKAZNICE,
BOLNIŠKE LISTE
IN PRAVILA

v slovenskem in angleškem jeziku, ter vse vrste tiskovine, oglase in knjige pišite na največjo slovensko unijsko tiskarno v Ameriki:

Amerikanski Slovenec

JOLIET, :: ILLINOIS.

DELO JAMČIMO.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na

108 Jefferson Street. Joliet, Ill.

MICHAEL CONWAY

106 Loughran Bldg.

Cass and Chicago Sts. *JOLIET*

Posojuje denar na zemljišča.

Insurance vseh vrst.
Surety Bonds.
Steam Ship Agent.
Both Phones 500.

N. W. Phone 420.

MARTIN ZAGAR

Gostilna

Moen Ave. :: Rockdale, Ill.

Vljudno vabi vse rojake, Slovence in Hrvate, v svojo gostilno sredi Rockdala.

VSI DOBRO DOŠLI!

JOSIP ZALAR

JAVNI NOTAR,
1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

izdeluje vsakovrstne pravoveljavne listine in izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene Države in staro domovino.

Chicago tel. 1048, N. W. 770.

Farme v Wisconsinu.

Prodajem dobro in rodovitno zemljo v državi Wisconsin (Forest okraj) blizu mesta in dobrih trgov, cerkve in šole. Fina zemlja in jamčeni pridelki vsako leto. Samo $15 aker. Vsakemu naseljencu dobim delo po $1.75 na dan in več; tudi naredim hišo, če hoče.

MARTIN LAURICH je naš edini slovenski zastopnik.

M. PIKLOR,

prodajalec farm,

1526 W. 21st St. Chicago, Illinois.

Vsem Slovencem in Hrvatom priporočam mojo gostilno

"HOTEL FLAJNIK"

3329 PENN AVENUE

v kateri točim vedno sveže PIVO, ŽGANJE, VINA IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu v najobilnejši obisk. — Vsi znanci in neznanci vedno dobrodošli!

NA SVIDENJE!

P. & A. Phone 351-W.

Geo. Flajnik, lastnik

3329 Penna Ave. Pittsburg, Pa.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz Washintona za svoje zdravila serialno številko ktera jamči, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkture in Pomado proti izpadanju in za rast las, kakoršne šedosedaj na sveta ni bilo, od katera moškim in ženskim gosti in dolgi lasje resnično popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali ter ne osiveli.

Ravnotako zrastejo moškim v 6. tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah in križicah v 8 dneh popolnoma ozdravim, kurja očesa, bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo Da je to resnica jamčim s $500. Pišite po cenik katerega pošljem zaston).

JAKOB WAHCIC,

1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:
Soba 218 — 9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

Hrvatsko-Slovenski Dom.

GEO. MIKAN

SALUN

201 Ruby St., Joliet, Ill.
Chicago Phone 2952. N. W. 1252.

NAJBOLJŠA POSTREŽBA.
Dvorana za zabave in veselice.
Kegljišče (Bowling Alleys)
Free lunch vsak dan. :: Dobrodošli!
Glasba po nizki ceni — Mance & Cigo Co.

Tri ženske, a le ena žena.

Povest iz amerikanskega življenja.

SLOVAŠKI SPISAL REV. S. FURDEK, POSLOVENIL REV. A. B.

I.

ŠTRAJK V BIG CREEK.

V Big Creek, Pa. je že dolgo vrelo. Konečno je izbruhnil štrajk. "The Russel Coal Company" ima zaposljenih okroglo 500 delavcev. So to Taljani, Slovaki in velika manjšina Ircev. Delavci so že dolgo bili nezadovoljni. Štrajk je moral izbruhniti prej ali slej. Za superintendenta "Russel Coal Companije" je bil nek James Hendrick, mož, ki je sovražil priseljence. Ne more delati brez njih, toda glasno pove vsakomur, da bi ne jemal tujcev na delo, ko bi si mogel drugače pomagati. Irci imajo prednost povsod, Slovaki in Taljani jih nikdar ne dosežejo, kadar pride "pay day", dasiravno jih nadkriljujejo v marljivosti in težkem delu.

Ko Slovak nakoplje premoga, nima ga kam naložiti, ne pošljejo mu "kare". Pri kupu nakopanega premoga čakajoč izgubi celo uro, včasi pol dneva. Ircem dajo toliko kar, da jih komaj sproti nabašejo s premogom, a "tujci" morajo čakati na karo in tako izgubiti dragoceni čas. Ker se plačuje od tone, lahko razumete, za koliko so Amerikanci in Irci na boljšem. Toda še druga krivica se godi priseljenim delavcem pri "Russel Coal Co." Ko pošlje delavec premog na kari iz rova, mora se vagati. Toda superintendent je ukazal, da se mora vse kamenje in zemlja odstraniti od premoga, predno se vaga. Lepa priložnost za kakega brezvestnega "formana", da ocigani ubogega delavca. Izmeče iz kare premog rekoč: "To je kamenje." Seveda vaga kara potem veliko manj. Ako je forman le malo proti delavcu, se lahko zgodi, da delavec vkljub marljivemu delu prav malo zasluži na dan. On enostavno meče premog iz kare in pravi, da je kamenje. Delavec nima pri vagi zaupnega moža. Kara more biti vaga tri tone, a forman zapiše le eno. Draginja je velika, težko je za delavca živeti, ako na tak krivični način zgubi tretjino svojega zaslužka.

V "Russel Coal Co." je torej izbruhnil štrajk. Petsto delavcev je odpovedalo delo. Zahtevajo 25 procentov zvišanja plače, toliko kar vsakemu delavcu, kolikor jih more napolniti, in pri tehtnici hočejo imeti delavci svojega zaupnika.

V "Orpheum Hall" je danes shod. Predseduje Jožef Kulka, dobro znani slovaški mož in blagajnik štrajkarskega fonda.

"Tovariši, tu vam predstavljam Jurija Borika, inteligentnega moža, znanega narodnjaka. On vam bo govoril nocoj o štrajku. Jurij Borik je v Ameriki že več let in govori dobro angleški. On je finega obnašanja in plemenitega mišljenja. Poznam ga sicer še le malo časa. Stanuje pri meni. Prepričan sem, da bo štrajkarjem dejansko pokazal, kaj zna. Tako je predstavil Kulka Jurija Borika.

"Čujmo, poslušajmo ga," zveni od vseh strani.

"Delavci," začne Borik, "že večkrat sem slišal o vaših zadevah. Potujoč po Ameriki sem prišel v Big Creek, da bi se prepričal o resničnosti vašega tlačanstva. Razumem se bolj na pero, kakor na motiko in kramp, toda poštenega dela se nisem nikdar sramoval. Ko sem dospel v Big Creek, sem se preoblekel v rudokopa. Jaz nisem rudokop. Poglejte moje roke. Povprašal sem za delo pri rudokopu in dobil sem ga. Prve tri dni sem pridelal dnevno 75 centov. Ali ni to oderuštvo v času, ko moram plačati 30 centov za funt mesa? To je še sreča, da nimam družine. Kako naj delavec za dnevnih 75c preživi družino v tem dragem času? Reklo se mi je, da jaz nisem za "majnarsko" delo, da pa vi zaslužite mnogo več na dan. Kdo je tu med vami, ki zasluži več na dan kakor dva dolarja? In s temi dolarji nasititi vsak dan šest do osem želodcev? Tudi ko bi jedli suhi kruh, niste v stanu s to plačo preživeti in obleči družine. Za živino stavijo hleve. Delavec pa si mora iskati in rentati streho, če noče spati pod milim nebom, kar je po zimi sploh nemogoče. Jaz sem delal v rovih. Delavci, ne udajte se! Vem, kaj govorim. Povejmo javnosti o svoji stiski. Kdor ima ženo, kdor ima otroke, in če bi bil vaš največji sovražnik, mora priznati, da je pravica na vaši strani. Delavci, niti noga se ne sme premaknti v rudokopu brez našega dovoljenja! Še prodajajo dinamit in bombe! Ta premogovnik zleti v zrak prej, nego bi se delavci vrnili vanj pod starimi pogoji! Od svojih zahtev ne odstopite niti za eden cent!"

"Slava! Živijo!" šumelo je od vseh strani. "Eviva! Eviva! Bravo!" so klicali Taljani.

Nastopil je še drugi slovaški govornik in potem še italjanski in zaradi poročevalcev angleških časopisov govorilo se je tudi angleški, konečno je predlagal Kulka, naj se pošlje k "Russel Coal Co." deputacijo, ki naj razloži zahteve delavcev.

"V odbor predlagam Jurija Borika," nadaljuje Kulka, "za ta posel potrebujemo izobraženih ljudi, in on je za to najsposobnejši izmed nas vseh."

Predlog je bil podpiran in sprejet. Pridjali so še enega Italjana in enega Irca. Naročilo se jim je, naj jutri predpoldne obiščejo "The Russel Coal Co.", kjer naj zahtevajo odgovor, če kompanija sprejme pogoje ali ne.

V "Orpheum Hall" je bil prisoten tudi poročevalec lista 'Big Creek Star'. Ta je izpraševal Borika, o čem je delavcem govoril v slovaškem jeziku. Borik mu je radevolje postregel s podatki. Imel je namreč že pripravljene ognjevite točke, s katerimi je sklenil apelirati na javnost. "Ne udajte se, delavci," tako je govoril poročevalcu, "ne odstopimo, dokler kompanija ne sprejme naših pogojev. Nismo še sicer organizirani, toda unija je za nami. Mi bomo mirni. Svetoval sem tovarišem, naj se vzdržijo vsake nasilnosti. Mi hočemo, da javnost z nami simpatizira. Naše zahteve so pravične. Znano vam je, da delavcem ne dopošljejo zadosti kar. Znano je, da delavce gojlufajo pri vaganju. Mi zahtevamo, da se ne dela razlika med angleškimi delavci in neangleškimi, da bomo imeli upogled in nadzorstvo pri tehtnici. Svetoval sem priseljenim delavcem, naj se obnašajo popolnoma mirno. Zmagamo čisto gotovo, ker je štrajk opravičen."

Kulka je dal podpisati pod ta članek svoje ime in imena ostalih dveh članov odbora.

Poročevalec je pohvalil Borika kot jako inteligentnega človeka, ki si je s svojim nasvetom pridobil štrajkajoče delavce kakor tudi javnost v Big Creeku.

Drugo jutro je čital v "Star" članek J. W. Russel.

"Najboljše bode, da ugodimo delavcem," je rekel proti superintendentu James Hendricku. "Zdi se mi, da imajo štrajkarji inteligentnega voditelja. Priznati moramo, da delavci za današnji čas res premalo zaslužijo pri nas. Najpametnejše je, če si prizadevamo obdržati naklonjenost javnosti. Jaz sem bil zmiraj proti temu, da bi se z delavci lasali za vsak cent. Dajmo jim, kar je prav, in poravnajmo se mirnim potom."

"Storite, kar hočete," odvrne superintendent, "vaš je premogokop, toda jaz bi vam svetoval, da ne storite tako, kakor ste ravnokar povedali. Vi ne poznate teh priseljencev. Živim med njimi že mnogo let. To je ljudstvo popolnoma drugačno kakor Amerikanci. Zasluži dva dolarja na dan — Irec bi s tem komaj živel — Italjan si pa od teh dveh dolarjev še nekaj prihrani. Milijoni dolarjev grejo vsako leto na Slovaško in v Italijo. Privre nam toliko tega ljudstva vsako leto iz starega kraja, da bo to danes ali jutri velika nevarnost za amerikanskega delavca. Čim boljše plače, timveč denarja pošiljajo v domovino, timveč jih tam dobi veselje iti v Ameriko.

"Od teh ljudi ima malokdo tu dobiček; vse gre nazaj v stari kraj, kakor hitro si prihranijo par tisoč dolarjev. Še druga nevarnost tiči v tem, če se danes udamo delavcem. Slovaki in Taljani so tako ljudstvo, katero, ako mu ponudiš prst, seže po celi roki. Danes imate štrajk, zahtevajo 25 odstotkov priboljška. Zahtevajo, da bi ž njimi postopali kakor z amerikanskimi delavci. Le ugodite jim in čez pol leta bodete imeli zopet štrajk na vratu."

"Dobro, toda ako se ti ljudje zdržijo vsake nasilnosti in dobijo javnost na svojo stran, morali jim bomo ugoditi prej ali slej. Turodnih delavcev ne dobite za nižjo ceno, in ker imajo tako zmožne voditelje, kakor se mi zdi ta George Borik, bode tudi javnost na njihovi strani."

"Ah, kaj razumni voditelji! To skrb le meni prepustite! S takimi ljudmi se že jaz dolgo pečam. Borik bode še danes na naši strani. Ali ni boljše enkrat žrtvovati 500 dolarjev, kakor pa 500 delavcem dvigniti zaslužek za 25 odstotkov?"

"To se pač motite, ali nas je pa poročevalec od "Star" pošteno potegnil. Morebiti je sam napisal ta oklic na javnost, ki sem ga ravnokar čital v 'Star'."

Tako sta se pogovarjala Russel in njegov superintendent, ko so se bližali odposlanci štrajkarjev. Govornik je bil seveda Borik. Nastopa jako olikano. Angleško govori precej dobro. Ne grozi, z mirnim glasom slika bedo delavcev. Na Russela je napravil kar na prvi pogled ugoden utis.

"Jako nas veseli," odvrne Hendrick, superintendent, "da ste prišli na prijateljski razgovor. Nikakor nimamo namena, da bi stiskali delavce. Toda prepričajte se sami ,da ne moremo delavcem dati takih plač, ki bi uničile nas. Delavci dobijo primerno plačo, a sami uvidite, da mora tudi posestnik rudokopa dobiti nekaj obresti od kapitala, ki ga je utaknil v podjetje. Stopite sem, Mr. Borik, poglejte v naše knjige, pokažem vam vse dohodke in izdatke. Potem obrazložite to svojim tovarišem in tako se bomo lahko prijateljski pobotali."

Borik je šel za superintendentom v drugo sobo. Superintendent je vzel knjige iz železne blagajne. Koj na prvi strani je ležal bankovec za petsto dolarjev. Molče ga superintendent ponudi Boriku. Ta ga bliskoma spravi v žep. Čez par minut pokliče Borik še ostala člana deputacije v sobo in jima začne dokazovati, da kompanija nikakor ni v stanu delavcem zvišati mezde.

"Da pa pokažemo delavcem dobro voljo, povišamo jim plačo za deset odstotkov; naznanite to ljudem," je končal superintendent Hendrick.

Večer je bil zopet sklican shod štrajkarjev v "Orpheum Hall". Borik je poročal, da kompanija doda deset odsotkov, da več nikakor ne more dati, da se je na lastne oči iz knjig o tem prepričal.

"Linčajte ga, izdal nas je! Down with him!" Tako je orilo po dvorani. Borik je komaj skozi zadnja vratica odnesel pete v temno noč.

Drugega dne je poročal "Star", da se delavci niso poravnali. Večina je izjavila, da sprejme poboljšek deset procentov in se vrne na delo; manjšina je proti temu protestirala. Posledica tega je bila ,da so se delavci med seboj skoro potolkli.

Takoj v jutro po tem burnem shodu je rekel Kulka svoji ženi:

"Pokliči Ano, naj vzame bančno knjižico, in kakor hitro otvorijo "First National Bank", naj gre in dvigne denar. Snoči sem odložil blagajništvo. Naš dični 'boarder' Borik me je spravil v sramoto. Predstavil sem ga kot poštenjaka in prijatelja delavcev. Na mojo besedo so ga zvolili v deputacijo, ki je šla h kompaniji, a zdaj se govori, da je prodal delavce. Mi smo imeli zmiraj čiste roke in dobro ime med našimi rojaki, toda s tem človekom sem se zapletel v neprijeten položaj. Nekdo mi je na shodu javno očital Borika, a jaz sem se jim zahvalil za blagajništvo enkrat za vselej. Povej dekletu, naj brž prinese denar, osebno jim ga nesem in s tem končam celo zadevo."

"Mary," reče mati mlajši hčerki, "poglej, ali Ana še spi ali kaj, danes je še nisem videla."

"Ne, Ane ni tu," kliče Mary z drugega nadstropja. "Morala je že zgodaj oditi, ker ima posteljo že postljano."

Mati gre v Anino sobo in s strahom opazi, da Ana sploh ni spala doma. Pogleda v omaro za obleko — najboljše Anine obleke so zginile. Veliki kovček je tudi zginil. In hiti mati k možu in reče: "Ane nocoj sploh doma ni bilo."

"Prinesi mi bančno knjižico," kliče razburjeni Kulka. "Grem sam na banko po denar."

Žena gre po knjižico, toda knjižice ni nikjer.

Kulko polije mrzel pot. Zabliska se mu v glavi: "Kaj ko bi ta naša Anka bila pobrisala z Borikom."

"To ni mogoče," odgovori žena, "naša Anka je priden otrok, kaj takega bi ona nikoli ne storila."

Kulka hiti na banko, da ga komaj sapa dohaja. Vpraša, koliko denarja je naloženega za štrajkarski fond.

"Včeraj predpoldne," odvrne blagajnik, "je hčerka dvignila $1,500.00. Vse kar ste imeli naloženo na ta fond. Rekla je, da bodete izplačevali podporo štrajkujočim delavcem."

Kakor bi strela udarila v Kulko. Cela zadeva mu je bila jasna na mah.

"Ta prijazni Borik je zapeljal Ano. Cenil sem ga kot narodnjaka, predstavil sem ga kot prijatelja delavcev. Izdal in prodal je štrajkarje, ukradel mi je hčerko. Zaslepljeno dekle se je dalo omamiti od njegove čedne postave in je šlo ž njim. V celem Big Creeku ni bilo madeža na Kulkovem imenu. Ko ubogi delavec sem si v trudu in znoju pridelal toliko, da sem si kupil priprosto hišico. A zdaj je ta podli človek navalil sramoto na mojo družino! A ne samo sramoto, uničil mi je otroka. Ana ne sme več priti pred moje oči. Bojim se, da mi še žena ne znori."

Kakor je Kulka sklepal sam pri sebi na potu iz banke, tako je tudi bilo. Borik je ušel z Ano. Vzela sta seboj vse denarje, ki so bili določeni za podporo štrajkujočim delavcem.

To je bilo tarnanja in plakanja, ko se je Kulkova prepričala, da je hčerka ušla z Borikom. Toda z vsem jokom ni mogla nadomestiti spoštovanja in ugleda, ki jim ga je ukradel Borik. Kulka bi bil dal rajši življenje kakor pa dobro in neomadeževano ime. Prodal je prijazno hišico in plačal do zadnjega centa, kar so delavci pri njem shranili. Na stare dni pa je šel zopet v tujo hišo, v "rent", in zdaj trpi bedo in pomanjkanje s celo svojo družino.

Vlak skočil s tira.

Des Moines, Ia., 4. jan. — Pri železniški nezgodi, ki se je pripetila blizu kraja Albert Lea, Minn., na Minneapolis & St. Louis-železnici, je bilo 14 oseb ranjenih, dve smrtnonevarno.

Ali vas hrbet boli?

Mnogo ljudi trpi vsled bolečin v hrbtu, ömotice in drugih obistnih neprilik. Severovo Zdravilo za obisti in jetra (Severa's Kidney and Liver Remedy) se izdeluje in priporoča za zdravljenje neprilik kakor: vnetja obisti in mehurja, zadrževanje vode ali goste vode, bolestnega puščanja vode, oteklih nog in bola v hrbtu, ki so učinek obistnih neprilik, zlatenice in kislega želodca. Cena 50 centov in $1. v vseh lekarnah. Zahtevajte Severovo. Vprašajte po njem po imenu. Ne sprejmite nadomestitev. Vprašajte lekarnarja za Severov Almanah in Zdravoslovje za 1915. Dobi se zastonj. Ako ga ne morete dobiti od lekarnarja, pišite nam ponj. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. Ad. for Jan.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704
Uradne ure:
9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.
Ob nedeljah od 10. do 12.
Dr. S. Gasparovich
Dentist :: Zobozdravnik
Joliet National Bank Building
4th Floor, Room 405.
JOLIET, :-: ILLINOIS.

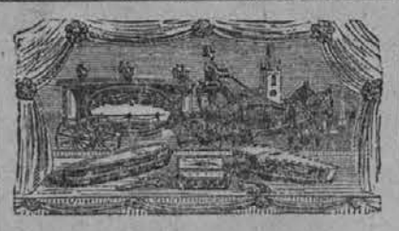

W. H. KEEGAN
POGREBNIK.
Slovenci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebnika se obrnite na to tvrdko in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.
V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.
Vse delo jamčeno.
POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS
W. H. KEEGAN,
Telefona št. 100 — vsak čas.
Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

POZOR, ROJAKINJE!
Ali veste, kje je dobiti najboljše mesne so po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici
J. & A. Pasderta
se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.
Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.
Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na voglu Broadway and Granite Streets.
Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1118

Chi. tel. 3399. N. W. tel. 1257
Louis Wise
200 Jackson St. JOLIET, ILL
gostilničar
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
Sobe v najem in Lunch Room.

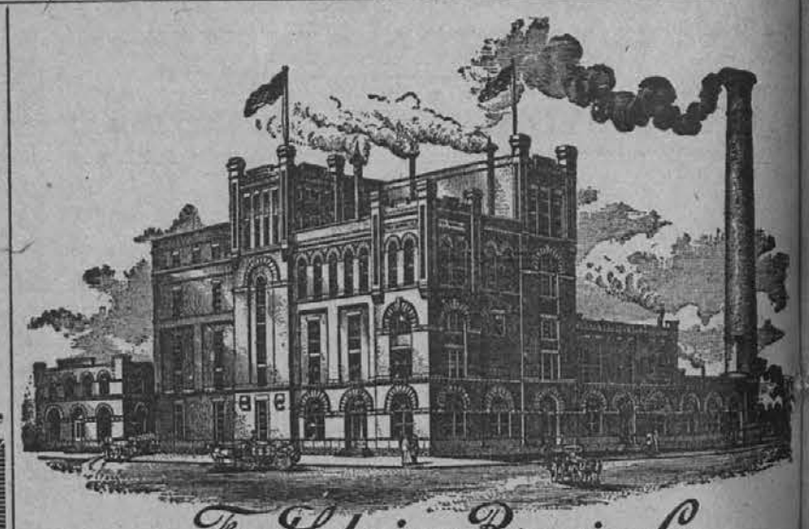

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.
PIVO V STEKLENICAH.
Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

E. Wunderlich Granite Co.
804-806-808 N. HICKORY STREET
JOLIET, ILL.
Velika zaloga spomenikov.
Naše podružnice so: Bethania in Ressurection Cemetery blizu Summit, Cook Co. in Naperville, Ill.
Chicago Phone 949
N. W. Phone 949

Union Coal & Transfer Co
515 CASS STREET, JOLIET, ILL.
Piano and Furniture Moving.
Chicago tel. 4313. Northwestern tel.

JOLIET CITIZENS BREWING CO.
North Collins St., Joliet, Ill.

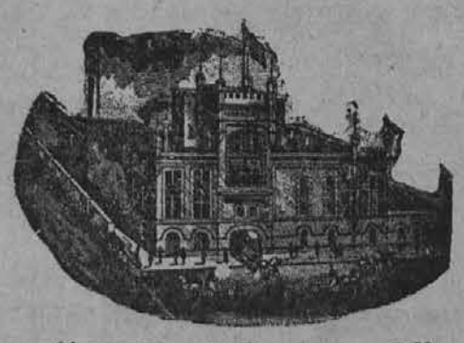

Pijte "Elk Brand" pivo
Izdelovalci najboljšega piva sodčkih in steklenicah.

Kupujte vse potrebščine pri trgovcih, ki imajo oglase v tem listu.

Naročite zaboj steklenic
novega piva, ki se imenuje
EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača
E. Porter Brewing Company
Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.